

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU
BİLGİ TOPLUMU OLMA YOLUNDA BİLİŞİM
SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA
ÇOCUKLAR, GENÇLER VE AİLE YAPISI
ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL
ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

18 Nisan 2012 Çarşamba

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU BİLGİ TOPLUMU
OLMA YOLUNDA BİLİŞİM SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA ÇOCUKLAR, GENÇLER VE
AİLE YAPISI ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL ETKİLERİNİN
ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

18 Nisan 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

İnternet Kullanımı hakkında

Sayfa
1:38

İÇİNDEKİLER

	<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:38
Metin BALTAOĞLU (İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası Başkanı)		1:6, 6:7, 10:11, 12:13, 14, 15, 16, 17, 18
Yıldırım M. RAMAZANOĞLU	Kahramanmaraş	4, 14, 14, 15:16, 17, 24:26
Erdal AKSÜNGER	İzmir	5, 6, 7, 23, 24, 31
Önder KAPLAN (Ankara İnternet Kafeciler Odası Başkanı)		6, 7:10, 11, 14, 15, 17, 18
İlhan YERLİKAYA	Konya	10
Haydar AKAR	Kocaeli	11:12, 13, 16, 18, 21, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37
Ruhsar DEMİREL	Eskişehir	13:14
Aytuğ ATICI	Mersin	16, 17
Ali YARDIM (Komiser)		18
Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ	Antalya	18, 37
Code FLU		18:20, 21, 22, 23, 24, 26:27
Zeki ÇİFTÇİ (TBMM Bilgi İşlem Başkanı)		27:30, 30:32, 32:35, 36, 37, 38

İhsan ÖZGEN (TBMM Bilgi İşlem Başkan Yrd)	30, 31, 34
Hakan YILDIRIM (TBMM Bilgi İşlem Başkan Yrd)	32
Ayhan KURTTEKİN (TBMM İşletme ve Yapım Başkanlığı Elektronik Mühendisi)	36:37

Açılma Saati: 11.08

Kapanma Saati: 13.27

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.08

BAŞKAN : Necdet ÜNÜVAR (Adana)

BAŞKAN VEKİLİ: Yıldırım M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş)

SÖZCÜ : İlhan YERLİKAYA (Konya)

KÂTİP: Erdal AKSÜNGER (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli konuklarımız, değerli uzman arkadaşlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilişim ve İnternet Komisyonumuz, Komisyonumuzun ilgi alanına giren değişik konularla ilgili sunumlar almaya ve bu konuları tartışmaya devam ediyor. Komisyonumuzun en başından itibaren hep sürekli gündemimize gelen İnternet kafelerle ilgili bugün iki önemli odamız bizimle beraber, İstanbul İnternet Kafeciler Odası ve Ankara İnternet Kafeciler Odası. Bu iki odamız da bize ayrı ayrı sunumlar yapacak, daha sonra da paylaşacağız, konuşacağız, tartışacağız.

Sunumları mümkün olduğunca pratik ve seri bir şekilde yapabilirsek tartışmaya birazcık daha uzun zaman ayırmış oluruz çünkü konu gerçekten son derece önemli. Mutlaka sizin de Komisyonun gündemine getirmek istediğiniz çok önemli sorunlar vardır ve sunumlarınız için özellikle şunu vurguluyoruz, her kurumla ilgili özellikle şunu talep ediyoruz: İnternet'in sağladığı fırsatları nasıl artırabiliriz? İnternet'in barındırdığı riskleri nasıl azaltabiliriz? Komisyonumuzun ana eksenlerinden birisi budur. Bu iki sarkaç arasında gidip geliyoruz. Dolayısıyla sizin de sunumunuzda o fırsatları nasıl artırabileceğimiz ve riskleri nasıl azaltabileceğimiz noktasına özellikle vurgu yaparsanız ve de bundan sonraki süreçte Komisyonumuzun raporuna özellikle girmesini arzu ettiğiniz sistemin daha iyi işlemesi noktasında önerilerinizi alabilirsek çok mutlu olacağız.

Sunumu kim yapacak?

Buyurun.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Ben de değerli milletvekillerimizi ve Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum. Bütün çalışanlarına öncelikle çok çok teşekkür ediyoruz.

On üç yıldır süren bir İnternet kafe meselesini bugün inşallah burada çözüme kavuşturacağımıza inanıyoruz.

BAŞKAN – Bugün?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Bugün, burada, sizlerin sayesinde ve sizlerin vereceği kararla bu İnternet kafeler...

BAŞKAN – Belki yarın çözeriz...

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – ... ne olacak, bunun kararının burada alınacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Komisyonumuzun ne kadar önemli olduğunu görüyorsunuz.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Bu komisyonlar tabii ki önemli. Her şeyden önce sizler çok önemlisiniz Sayın Vekilim, sayın vekillerim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Biz bir sunum hazırladık. Yalnız bizler koştururken bu sunum konularının nasıl hazırlandığını doğrusu çok fazla bilmiyoruz. Koştururken de buna çok fazla vakit ayıramadık, fazla uzun olmuş. Ben bunu kısaltmak babından, burada sunuma çok fazla bağlı kalmadan, çözüme odaklanarak konuyu açıklamaya ve özetlemeye çalışacağım.

On üç sene önce İnternet kafeler ruhsata bağlandı ve beş yıl ruhsatsız çalıştılar, hiçbir kurala, hiçbir nizamla bağlı olmadılar, tıpkı İnternet’in hiçbir kurala bağlı olmadan kullanıma sunulduğu gibi. Bu da akabinde pek çok sıkıntıyı beraberinde getirdi. Bu süreçte, ilk etapta İnternet kafeler İnternet’in kullanımı noktasında ön plana çıktılar ve İnternet’in doğasından kaynaklanan problemlerin İnternet kafelerden oluştuğu gibi bir algılama toplumda meydana geldi, o algı oluştu ve bu oluşan algı da İnternet kafeleri topyekûn karaladı. Tabii ki haklı sebepler de vardı İnternet kafelerin kötü algılanması noktasında. Beş kardeşin beşi bir olmayacağı gibi, bizim de içimizde birtakım sıkıntılı insanların, sorunlu insanların, kurallara uymayan insanların mevcudiyeti söz konusuydu. Bunlar da işi iyice içinden çıkılmaz bir hâle getirdi. Biz bugün burada İstanbul İnternet Kafeciler Odası olarak yaşadığımız sorunları sıralamak istemiyoruz. Gerek hukuki açıdan da çok fazla sıkıntımız var, düzenlemelerde, kanunlarda gerekse sokakta denetim komisyonlarının işleyişinde, koordinasyonunda çok büyük sıkıntılar yaşanıyor, bir birliktelik, bir topyekûn hareket etme imkânı sağlanamadı bir türlü on üç yıldır ve dolayısıyla biz buralara çok fazla girmeden, bu iş nasıl çözülür onu ifade etmek istiyoruz.

Sayın vekillerim, bizler her şeyden önce bir anne ve babayız, yani sokaktaki insanlarız İnternet kafeciler olarak ya da her birimiz onurlu birer ailenin, Türk ailesinin oğullarıyız, evlatlarıyız. Dolayısıyla bizler kötü değiliz aslında. Yani burada çıkıp da kendi çocuğumuza yapılmasını istemediğimiz bir şeyi bir başkasının çocuğuna asla ve katiyen yapmayız. Bunları yapanlar vardır, onları da biz kendimizden saymıyoruz, onlar bizden değiller. Merdiven altı işletmeler tamamen, diyoruz ki buralar kasapların olduğu yerlerdir, buralar mezbahadır, çocuklarımızı oralarda mahvediyorlar. Biz bunun bilincindeyiz, bunları da istemiyoruz.

Bu sorunun nasıl çözüleceğine gelirsek. Bu sorun her şeyden önce bizim kendimizi düzeltmemizden geçiyor. Yani İnternet kafe esnafı olarak bizler kendimizi yetiştireceğiz. Çocuklarımızın üzerinde belirli bir hâkimiyeti sağlayabilecek seviyeye gelineceğiz. Bu, değişik eğitimlerle yapılacak fakat tabii bunu yaparken de biz öyle bir şey yapalım dedik ki bunu sadece kendimizi geliştirerek değil de işletmelerimizi de geliştirerek yapalım, rekabeti ortadan kaldıralım kendi aramızda çünkü bu rekabet bize kalitesizlik getiriyor, kalitesizlik de kurallara uymama getiriyor bir süre sonrasında. Bir işletme batarken her türlü sıkıntılar orada doğabiliyor ister istemez. Dolayısıyla öncelik bu rekabeti ortadan kaldırmakta. Çok fazla sayıda İnternet kafe var. Bu sayının azaltılması lazım ve bu sayı azaltılırken de çocuklarımızın, gençlerimizin rahatlıkla kullanabilecekleri, gönül rahatlığıyla kullanabilecekleri, velilerin hiçbir sıkıntı yaşamadan çocuklarını oraya gönderebilecekleri bir mekân oluşturmamız. Standartları konulmuş, kalitesi yüksek, temiz, sağlıklı mekânlar olmalı ve biz, bu bağlamda Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonlarını hayata geçirecek projemizi kendi içimizde başlattık. Burada hemen ifade edeyim. Elinizdeki dosyalarda resimler var. Biz bu alanları, elinizdeki dosyalarda

bulunan resimleri gerçek hayata taşımak istiyoruz ve bunu marka algısı altında yapmak istiyoruz. Yani bunu markalaştıralım. Bu alanları dışarıdan gördüğümüzde aynı bir “Kahve Dünyası” gibi, aynı bir “Komşu Fırın” gibi buranın Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonu olduğunu algılayalım daha 100 metre uzaktan baktığımızda ve bu alanların kuralları olsun. Bu alanların kurallarının içerisinde işletmecinin kesinlikle ve kesinlikle eğitim almış olması kuralını getirelim. Yani bu eğitimleri almamış olan işletmeci ki bu eğitimler hangileri, ben size öncelikle kısaca bunları ifade edeyim. Her şeyden önce, çocuk istismarı konusunda işletmecilerimizi ciddi anlamda bilgilendirelim. Çocuk istismarı nedir? Hangi konular çocuk istismarına girer? Böyle bir konuyla karşılaştığımızda istismar edilen bir çocukla karşılaştığımızda bunları bildirebileceğimiz birimler nelerdir ve bunun koordinasyonunu sağlayalım. Yani ben bir işletmeci olarak istismar edilen bir çocukla karşılaştığım zaman bunu bildireceğim birimle koordineli bir şekilde ve kendimi ifşa etmeden, yani kendimi ortaya atmadan bunu iletebilmeliyim.

İkinci konumuz da uyuşturucu. Yani burada eğitim almamamız gereken en önemli konulardan bir tanesi uyuşturucu. Ben size şöyle bir örnek vereyim, en kısa örneği. Sene 2003, kendi işletmemde, lavaboda yerde tütün görüyorum ve ben, bugüne kadar uyuşturucu görmemiş bir insan olarak, o tütünün ne anlama geldiğini bilmiyorum ve düşünüyorum, niçin burada yerde tütün var? Daha sonra, bir süre sonra, elemanım beni uyarıyor “Ağabey, burada sarma yapıyorlar.” şeklinde ve ben bilgisiz olduğum için, bir süre orada o konu devam ediyor. Daha sonra bir fark ediyorum ki içeride de satıcı türemiş, oturmuş masanın başına, dışarıdan gençler, çocuklar geliyor, elini omzuna koyuyor, çocuk “tamam” diyor, çıkıyor dışarıya, motosikletten vereceğini veriyor, zehri dağıtıyor ve ben onları oradan uzaklaştıran kadar akla kararı seçtim. Emniyet birimlerinden dahi gerekli ilgiyi ve alakayı göremedim. Bunlar çok büyük sıkıntılar. Dolayısıyla bizim işletmecilerimizi bu konuda uyandırmamız lazım. İşletmesine nasıl sahip çıkacağını göstermemiz lazım. Uyuşturucu kullanan birisiyle satan birisini gözü gördüğü anda tanınması gerekiyor ki önlemini alabilsin çünkü biz burada çocuklarımızı misafir ediyoruz, gençlerimizi misafir ediyoruz ve bundan da kurtuluş yok. Yani İnternet bu alanda dünyanın geleceğinde olduğu sürece bu tür alanlar da dünyanın her yerinde olduğu gibi mevcudiyetini sürdürecektir. Önemli olan, bu alanları bizim temiz, düzenli, tertipli, belirli kurallara getirmemiz gerekiyor.

Tabii, burada konu sadece bu iki konu değil, daha başka konular da mevcut. Bu çocuklarımızın büyük sıkıntıları var. 2000 senesinde -ki bundan on iki sene önce oluyor- ilk İnternet kafemi açtığımda benim ağzım bir karışık açık kaldı. Neden? Çocuklar birbirlerine küfrediyorlar. 2000 senesinde nereden öğrendi bu çocuklar küfrü? O zaman İnternet kafeler bu kadar yaygın değildi. Nereden öğrendiler bu kadar küfrü? Burada söylemek uygun olacak mı bilmiyorum ama gerçekten, söylemeyeyim. Bir insan onurunu ciddi manada rencide edecek küfürler çocukların ağzında ve bir çocuk diğerine küfür ettiğinde çocuk dönüp de “Ne diyorsun?” demiyor, çok normal karşılıyor ve o da ona bunu aynı şekilde, başka bir zamanda söylüyor, o da onu normal karşılıyor. Demek ki burada başka bir noktada sıkıntımız var. Bu çocukların toplum içerisinde nasıl davranmaları gerektiğinin eğitimi de daha büyüme çağlarında verildiği için, üç dört yaşlarından itibaren verilmeye başlandığı için, bunları almadıkları ortaya çıkıyor. Yani bu çocuklar daha öncesinde eğitimsiz geliyorlar, gerek ailelerin bu konudaki eksikliğinden de kaynaklanıyor cahilliğinden de kaynaklanıyor açık ifade edeyim.

Biz burada da işletmecilerimizin, gençlerin, çocukların ruhsal yönden ne durumda olduklarını anlayabilmeleri bakımından bir psikoloji eğitimi almalarını istiyoruz. Çok kapsamlı bir psikoloji eğitimi değil ama en azından sorunlu bir çocuğu gördüğünde bunu nasıl anlar, nasıl bunun önlemini alır, o çocuklara nasıl yaklaşmalı, nasıl ifade etmeli, neler yapmalı, bunları en azından işletmecinin bilmesi lazım ve diyoruz ki bunu İnternet kafecilere verelim. Daha doğrusu, bunu BİKSOS işletmeye aday herkese verelim ki bunlar da İnternet kafeciler olacaklar. BİKSOS'ların oluşması noktasında, tabii İnternet kafecinin bir desteğe ihtiyacı var. Bu destek de aslında gene kendi içlerinde mevcut. İnternet kafe sektöründe 800 bin adet bilgisayar var. 800 bin adet bilgisayarı mali olarak yan yana getirdiğimizde ciddi rakamlar yapıyor ve bu İnternet kafeciler her üç yılda bir bu bilgisayarların yüzde 60'ını, her dört senede bir de yüzde 100'ünü değiştiriyorlar ve bilgisayar firmalarıyla biz görüştük, konuştuk, projemizi de kendilerine sunduk, çok hoşlarına gitti, desteğini de alacağız. Bunda dev firmaların, Türk bilişim firmalarının desteğini alacağız burada. Yıllık 120 milyon dolarlık bir sektör bu. Yani bilgisayar satışı yapılıyor burada. Yılda 120 milyon dolar ve bu bize aslında bir güç katıyor, kendimizi yenilememiz noktasında bir güç katıyor. Biz, bu projenin bütün giderlerini, devletten hiçbir şey beklemeden, dev bilişim firmalarına sponsor olarak ödemelerini sağlayabiliyoruz bütün eğitim giderleri dâhil olmak üzere ve bunun çalışmaları şu an hızla sürüyor. Bunu yakında duyacaksınız. Bu noktada biz bu işi burada bırakmıyoruz tabii, bu standardizasyonu oluşturabilmek bakımından sizden farklı yardımlar istiyoruz. Nedir bu farklı yardımlar? Bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını gerekebilir. Yani neden? Çünkü bu alanları farklı bir mekân yapacağız. Bunların açılmasını, sayısını sınırlayacağız; rekabeti ortadan kaldırmak bakımından, daha doğrusu haksız bir rekabet ortamı oluşmasını diye bunu yapacağız. Yan yana, yan yana açılan işletmeler fiyatın diplere vurmasına sebebiyet veriyor. Fiyat diplere vurduğunda artık işletmenin maliyetlerini karşılayamayacak bir noktaya geliyor ve bu işi yapan işletmeciler de gerçekten bu işin amortisman giderinin çok yüksek olduğundan işe ilk, yeni girişlerinde haberi olmuyor. Yani birisi işi yeni açmış, bu işin bir amortisman gideri var, bilgisayar üç sene sonra eskiyecek, kişinin bundan haberi yok. Dolayısıyla bu kişi fiyatı çekebildiğince aşağıya çekiyor fakat üç sene sonra batıyor. Üç sene sonra battığında yeni bir işletmeci ortaya çıkıyor ve işletme kalitesi, işletmeci kalitesi hiçbir zaman oluşmuyor. Bu noktada biz bunların olmasını istemiyoruz artık.

BAŞKAN – Hangi kanunlarda değişiklik gerekiyor Metin Bey?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Şimdi, burada, bir kere her şeyden önce, biz İş Yeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlandırma Yönetmeliği'ne tabiyiz ve bu yönetmeliğe göre, isteyen herkes İnternet kafe açabiliyor. Bunun sayısının aynı -geçenlerde yaptınız burada, çok da hoşumuza gitti- eczanelerde olduğu gibi sınırlandırılması gerekiyor. Yani belirli metrekairelerde, belirli metrelerde İnternet kafelerin yan yana açılmamasının sağlanması gerekiyor. Bu sağlandığı takdirde işletmelerde her şeyden önce bir kalite yükselecek. Akabinde, biz İstanbul İnternet Kafeciler Odası olarak mesleki standartlarımızı belirliyoruz. Bu standartlar içerisinde BİKSOS'ların, Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonlarının da standartlarını da belirleyeceğiz.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – BİKSOS derken neyi kastediyorsunuz?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – BİKSOS derken, Bilgisayar ve İnternet Kültür Sosyalleşme Salonlarının kısaltılmışı. Bunu markalaştırıp, marka

hâline getirip buraların işletmecilerinin az önce bahsettiğim eğitimlerden geçmesini sağlayıp ve bu eğitimleri de sadece bir noktada bırakıp tamam, oldubitti hâline getirmeyecek şekilde ikinci dönem, üçüncü dönem eğitimler şeklinde bunu devam ettirip sürekliliğini sağlayıp bu alanların gerçekten bir gün gelip eğitim merkezine dönüşmesini sağlamayı hedefliyoruz. Bu işin çözümü, bu İnternet kafe sorununun çözümü buradan geçiyor. Adımbaşı İnternet kafelerle karşılaştığımız sürece kontrolsüz bir şekilde İnternet kafelerin mevcudiyetini sürdürmesine izin verdiğimiz sürece, bunlara standart getirmedığımız sürece, bilişim sektörünü bu işin içine adapte etmediğimiz sürece bu sorun devam edecek.

BAŞKAN – Bence tekrarlara girmek yerine pratik önerilerinizi söyleyin.

Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bu konuda bir akreditasyon varsa sizin esnaf odanızda böyle akreditasyon şeyi yaptınız mı? Mesela buradan belge alacak ama şunları tamamlayacak diye. Bu hep sorundur zaten. Yani kim açacak burayı? Bilişimde öyle yani zaten sonuçta. Kim bilişimcidir diye kimse bilmiyor.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Burada şöyle bir sıkıntımız var: Biz meslek olarak daha kabul edilmedik. Yani Bakanlar Kurulu bizi meslek olarak görmüyor.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Esnaf odası olarak dedim ben zaten, yani şey demedim.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Şimdi o noktaya geleceğim. “Akreditasyon olarak burada bunu yapabildiniz mi?” diyorsunuz? Meslek odalarının gelirleri çok düşük ve meslek odası bunu tek başına başaramaz. Burada bilişim firmalarının devreye girmesi söz konusu.

Yanlış mı anladım ben?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bilişim firmalarını ben biliyorum, hepsi başka bir şey anlatıyorum. Şunu anlatmaya çalıştım: Siz esnaf odasıınız ve Başkanlık yapıyorsunuz değil mi?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Evet.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Esnaf odasının içine mi bağlı bu?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Bu odalar birliğine bağlı, birlik TESK’e bağlı.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Biliyorum.

Orada bir esnaf odasının içerisinde bir odasıınız ve başkanıınız değil mi?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Evet.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Bir İnternet kafe açacak olan şahsiyet ve kişiliğin hangi yeterliliğe sahip olması konusunda bir akreditasyon var mı elinizde? Bunu yazdınız mı, çizdiniz mi çünkü...

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Bir mesleki eğitim programımız var. Bu mesleki eğitim programımız var, bu mesleki eğitim ve programımız bizden önceki yönetim tarafından ortaya çıkartılmış fakat bu yetersiz. Biz bunu geliştireceğiz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Biz burada komisyon olarak şuna bakıyoruz, o tarafına baktığınızda: Bilişim firmalarına yükleyeceğimiz şeyleri ben biliyorum, Gama'nın sahibiyim ben de zaten biliyorsunuzdur.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Hayır bilmiyorum. Sizinle de o zaman daha sonra görüşeceğiz Sayın Vekilim.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Tanışmamışsındır da, önemli değil...

Oraya yüklediği şey buradaki, aslında, sorunları çözecek konular değil. Burada esasında üstünde durulan konu şu: Çocukların oraya geldiğinde, İnternet’le baş başa kaldığında onları o zararlı konulardan uzaklaştıracak şekilde bir mesleki yeterliliğe sahip insanların varlığından biz burada birileri onu hissetmek istiyor bir kere, İnternet kafelerde. Öyle değil mi yani? Yani biz öyle bir şeyi zaten düşünüyoruz.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Biz de bu projeyle tam olarak bunu sağlamayı hedefliyoruz şu anda. Bunu sağlamayı hedefliyoruz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Orada sorunların neler olduğunu...Bir şey yakaladınız, onu devam ettirin.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Burada sıkıntı şu...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bir müsaade ederseniz...

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Çok özür dilerim, buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Mesela madde bağımlılığı konusundaki konu, o önemli bir konu. Mesela o bizim için çok önemli bir konu. Oralarda bunun yuvalanması konusu bizim komisyonu çok ilgilendiren bir konu. Ondan sonra da diğer zararlı olacak konular konusunda sizlerin bizlere bir öngörü göstermeniz lazım, ben onu anlatmaya çalışıyorum.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Anlıyorum.

BAŞKAN –Metin Bey, Ankara da sunum yapacak mı?

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Benim görsel ağırlıklı genel de.

BAŞKAN – Tamam, yani daha tartışmayı açacağız. Çünkü sorularımız da var daha.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Ben çok hızlı bir şekilde ifade etmeye çalışayım. Burada biz meslek olarak kabul edilmediğimiz için 3308 sayılı Yasa kapsamında bizler oda olarak eğitim sertifikası veremiyoruz. Eğitim de yapıyoruz ama sadece esnafılık belgesi dağıtabiliyoruz ve bunlar çok kısıtlı gerçekleşiyor yani çok kapsamlı olmuyor. Tabii ki burada bütçe de çok önemli yani bir odanın bütçesinin buna yetmesi gerekiyor. Yeterli bütçeyi de hiçbir zaman elde edemiyoruz. Dolayısıyla bu projeyle bilişim firmalarının desteği de sağlanacak. Yani siz 120 milyon dolarlık bir sektörseniz bilişim firmaları burada eğitimlerde gerekli bütçeyi sağlayacaktır diye düşünüyoruz ki bunun görüşmesini de yaptık. “Düşünüyoruz.” demek çok yanlış. Bu noktalarda destek olacaklarını ifade ettiler.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Belgeyi nasıl veriyor? Siz de Başkan olarak belge veriyor musunuz?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Şimdi, şöyle: Bunu biz üniversiteler bünyesinde yapmayı planlıyoruz. Üniversiteler bünyesinde oluşturulacak eğitim

alanlarında üniversitede akademisyenlerce verilecek bu eğitimler. Bunların hepsi bu dosyada yazıyor, ben sırayla ifade edemeyebilirim. Bunların hepsi dosyamızın içinde mevcut.

BAŞKAN –Metin Bey, toparlayın da bir şey yapalım.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Biz aynı zamanda bir proje daha yapmıştık, hazırlamıştık ve bitirdik. Bu da bir güvenli ve filtre projesi idi. Burada da, bu projenin içerisinde de çocuklarımızı zararlı içeriklerden korumak adına Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının henüz tespit edemediği siteleri biz İnternet kafeler olarak kendi içimizde tespit ettiğimizde belirli bir havuza iletiyoruz. Bu havuzda toplanan siteler otomatik olarak aynı twin güncelleme sisteminde var olduğu şekilde, bu filtre programının sisteminde bu yazılımı kullanan ailelere ve İnternet kafecilere dağılıyor. Burada en önemli konu da zararlı içerik değil, zararlı içeriğin tespit edilmesi. Yani bugün çok masum bir forumda bir anda karşınıza Türkçe içerikli bir seks hikâyesi çıkabiliyor. Bunun tespit edildiğinde önlenmesi, hızlı bir şekilde önlem alınması da ancak ve ancak toplumdaki farkındalığın artırılmasıyla mümkün, bunu da bu filtre programıyla sağlıyoruz. Bu filtre programı aynı zamanda İnternet kafelerin uzaktan denetimini sağlıyor. Yani hazırladığınız ayrı bir yerde mülki amirliklerin İnternet kafeye gitmeden “O gün orada twin gönderdiği en son güncelleme paketi alınmış mı, en son güncel versiyon kullanılıyor mu, belirtilmiş olan sabit IP adresi kullanılıyor mu, program ne kadar süreyle çalıştırılmış?” gibi bilgileri de kaymakamlıklar, mülki amirliklerimiz uzaktan tespit edebiliyorlar. Bu proje hazır ve çalışıyor şu anda. Bunu da ben ifade etmiş olayım size. Tabii bunları artık inşallah BİKSOS’un bünyesinde, BİKSOS’un standartlarında olan konular olacak.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkanım, kaymakamlıklar konusu falan tamamen göstermelik bir konudur.

BAŞKAN – Bunları konuşalım işte şeyden sonra.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu son anlattığı daha önemli öbür problemlerden ziyade. O nasıl gerçekleştiriyorlar, nasıl yapıyorlar biraz daha açsın bence.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Onun sunumu bizde mevcut, şu anda yanımızda da mevcut web-filtre’nin sunumu. Dilerseniz onu burada gerçekleştirebiliriz ama vaktiniz nasıl bilemiyorum.

BAŞKAN – 12.00’de başka bir oturumumuz var, şimdi sizden sonra Ankara Kafeciler Odası Başkanımız sunum yapacak. Yani siz o sunumu bu arada bilgisayarı hazırlarsanız Ankara Kafeciler Odası Başkanımız sunumunu yapar, sonra siz de o konuyla ilgili...

Metin Bey, çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Ankara Kafeciler Odası Başkanımız da sunumunu yapacak.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Sayın vekillerim, arkadaşlar; ben daha çok görsel ağırlıklı birtakım değineceğimiz konuları hazırladım. Kısa kısa geçeceğim, özellikle resimler seçtim ki konular aklımızda kalsın istiyorum. Sorunlarımızdan bahsedeceğiz. Sorunlarımız genelde hep konuşulan şeyler, hep konuştuğumuz şeyler. Şiddet içerikli oyunlar, konusu suç teşkil eden İnternet siteleri, gençlerin İnternet kafelerde geçirdiği zaman, bilgisayar oyunları bağımlılığı, antisosyal yaşam, kültürel

deformasyonumuz, bilinçsiz teknik denetimler, ebeveynlerin çocukların İnternet'e bakış açısını anlamaması, evlerdeki İnternet ve bilgisayarların tehlikeli olduğuna değineceğim biraz da ben.

Şimdi, biliyoruz ki şiddet içerikli oyunlar İnternet kafelerde oynanıyor ve çocuklarımız bu konuda, eğer önlem almaz isek, ileride çok sıkıntılı psikolojik sorunlarla karşı karşıya kalacaklardır. Konusu suç teşkil eden siteler için benim söyleyeceğim doğru bir tespit var, buna sizin de katılacağınızı düşünüyorum, en güvenilir filtreme programları "firewall"lar dahi on dört-yirmi bir yaş arası bir gencin aşamadığı duvarlar değil. Biz, belki ebeveyn olarak, anne-baba olarak bilmiyoruz ama çocuklar bunu çok iyi biliyorlar. Gençlerimizi amaca uygun yönlendirmek mümkün. Bu görüntüleri görmek istemiyoruz artık. Bilgisayar oyunu bir bağımlılık bu bütün dünyada. Bunun eğer önlemine doğru alamaz isek çok büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacağız. Ya antisosyal yaşam için artık diyeceğimiz bir şey yok, resim zaten kendini gösteriyor ve gençlerimiz sosyalleşmenin dışında kendi kendilerine kaldıkları zaman artık Metin Bey'in de söylediği gibi madde bağımlılığı, farklı psikolojik açılımlara gidip kendilerini mahvedebiliyorlar.

Bir de kültürel deformasyonumuz var. Biz, bir de diğer dünya ülkelerden farklı bir Türk yapısına sahibiz. Bu yapıda da biz her şeyi çok fazla istiyoruz, çok fazla olanı istiyoruz. Yani ülkemiz artık bir teknoloji çöplüğü oluyor. Herkesin elinde ikişer tane telefon, ikişer tane Ipad yani amaç dışı birtakım uygulamalar var buna da dikkatinizi çekmek istiyorum. Bir de bilinçsiz İnternet kafelerde teknik denetimler var yani İnternet kafeler denetlensin ve denetlenmesinden de biz çok memnunuz. Yani "Denetlenmesin." dediğimiz hiçbir platform olmadı fakat teknik denetimler başarısız, gerçekten başarısız. Bilmeyen kişiler teknik olarak bilgisayarlardaki sorunları, filtreleme programlarını, log kayıt sistemini, kamera sistemini yani oradaki düzeni, ağ sistemini, İnternet'in tehlikesini bilmeden, neyi denetlediğini bilmeden orayı denetliyor.

Ebeveynlerin çocukların İnternet'e bakış açısını anlaması yani anne ve babalar çocuklarının gözüyle İnternet'i ve dijital oyunları görmelidir. Evdeki bilgisayarların tehlikesi İnternet kafelerden çok daha fazla. Ben özellikle İnternet kafeci arkadaşlarımla sohbet ederken etrafımda evlerine bilgisayar almış olan aileleri uyarmalarını söylüyorum. Sizlere de söylüyorum, eğer çocuklarınızın doğru bilgisayar kullanmasını istiyor iseniz mümkünse bilgisayarlarını salona koyun, görebileceğiniz yere koyun. Eğer çocuğunuza kişiye özel olmasını istiyorsanız çocuğunuzun odasında kapıyı açtığınızda bilgisayarın ekranını görecektir. Bilgisayarı konuşturmanızı istiyorum. Bunu siz de herkese söylerseniz bu yapı bir nebze olsun yüzdelerle ifade edilecek şekilde çocuğu daha illegale yönlendirmeyecektir.

Şimdi, eğer doğru çözüm odaklı çalışmaz isek, doğru çözüm odaklı sonuçlara varmaz isek yani katı ceza uygulamaları, İnternet kafeleri merdiven altına itip onların yasa dışı yerler olmalarını daha da tetikleyecektir. Doğru çözüm odaklı eğer çalışılmazsa, dijital oyunlar kriterlere ve yaş gruplarına ayrılmaz ise çocuklarımız ruhsal ve gelişimleri çarpık olacaktır. Eğer doğru çözüm odaklı çalışılmazsa, anne ve babalara İnternet'i anlatamazsak onlar çocuklarıyla iletişim sorunu kesinlikle yaşayacaklardır. Çocuğunu anlamayan anne-baba ona internet konusunda eğitim veremez. Bilgisayarı nereye koyarsanız koyun, evinizde, İnternet kafede, o ortamda nereye koyarsanız koyun o çocuğu anlamaz isek o eğitimi veremeyiz.

Şimdi, bizim birtakım çözümlerimiz var. Kendi odamız olarak bunu iki buçuk, üç yıldır düşündüğümüz bir "3+ İnternet kafe rehabilitasyon projesi" hazırladık. Biz buna rehabilite etmek dedik,

İnternet kafeleri düzenlemek dedik, Metin Bey'in anlattığı gibi marka, model oluşturmak istedik. Çünkü İnternet kafelerin ardında durmak mümkün değil yani İnternet kafe farklı farklı, yeni açıldığı bir şeye herkes farklı bir şeyler söylüyor, herkes farklı bir yapı içerisine, kalıp içerisine sokmaya çalışıyor. Eğer bir model oluşturursak, bir kalıp oluşturursak biz gerçekten doğruyu yapmış olacağımıza inanıyorum. Özellikle oyunlar konusunda bu “+13” “+7” “+18” kriterleri yapabiliriz. Türkiye Dijital Oyun Federasyonu kuruldu, bu federasyondan faydalanarak hangi oyunların +18, hangi oyunların +13, hangi oyunların +16 olduğunu tespit edip kafeleri de bu şekilde uyarabiliriz. “İnternet kafeler dijital ortamda denetlenmeli.” diyoruz biz. Fiziki olarak zeminin temizliğini, lavabolarını, tuvaletlerini, ortamın şeklini denetleyelim ama dijital ortamda İnternet kafe denetlendiği takdirde bizim bu illegal yani İnternet'in yasa dışı tarafını daha da doğru olarak denetleyeceğimize inanıyorum.

Bu konuda illerde kurulan bilgi işlem müdürlükleri var. Özellikle denetleme konusunda bilgi işlem müdürlüklerinden yararlanabiliriz diye düşünüyoruz. Biz iki buçuk yıldır hazırladığımız bir “3+” markası var, güvenli, hızlı, konforlu İnternet kafe oluşturmayı istedik ve oluşturduk. 2.500 sayısına bugüne kadar ulaştık. Değişik illerde, değişik yapılarda İnternet kafeleri kurduk. Biz istiyoruz ki tıpkı Metin Bey'in dediği gibi bir marka oluşturalım, yani bu markanın “3+” olur, Metin Bey'in söylediği olur, önemli olan bir kalıba, sizin de istediğiniz, sizin de düşündüğünüz, kafanızda tasarladığınız bir kalıba sokabilmek.

Şimdi, biz neler yaptık? Biz özellikle yeni teknolojiyi kullanarak yeni teknolojiyi gençlere doğru vermeyi hedefledik. İşte, bunu bilişim teknolojisini kullanarak, e-ansiklopediler, e-eğitim platformları oluşturarak gençlerimizi doğru bilgiye yönlendirmek istedik. Arama motorlarında çocuk herhangi bir bilgiyi aradığında absürt bir sürü siteyle karşılaşır. Eğer bizim kendi içerimizde devlet kanallı bir e-platform oluşturabilirsek... Çocuk, bir ansiklopedi oluşturalım, buna başlayalım yani bir e-ansiklopedi oluşturalım ve çocuklar artık ödevlerine o e-ansiklopediden, evden veya İnternet kafeden erişebilirler. Bu mekânlarda Metin Bey'in de söylediği gibi bir dünya bilgisayarımız var, sayısını bilmiyorum Metin Bey söyledi. Bu mekânlarda biz online sertifikasyonlar düzenleyebiliriz, elimizde bilgisayarlarımız var, üstü kapalı, yer sıcak, oturacak yerimiz var, bilgisayarımız var, bunları kullanalım. Her İnternet kafe bağlı bulunduğu bölgedeki okulun İnternet sınıfı olabilir. Böyle bir proje başlatalım, Millî Eğitim Bakanlığımızla çalışalım, yani bu bilgisayarları atıl duruma düşürmeyelim. Doğru modeli oluşturalım, doğru eğitimi de verebileceğimizi düşünüyorum. Özellikle çocukları ile daha iyi iletişim kurabilmeleri için ev hanımlarına doğru İnternet'i anlatalım, annelere anlatalım. Anneleri yemek konusunda, mutfak konusunda birtakım şeyleri özendirerek burada birtakım e-eğitimler verilebilir.

Şimdi, babalar... Babalar çok sıkıntılı. Gerçekten bizim toplumumuzda babalar çocuğun baktığı çerçeveden İnternet'e bakamıyor. Şuna inanın akşam, evde bir tek bilgisayar var, çocuk sekize kadar bilgisayarını kullanıyor, akşam babanın bilgisayarı nasıl kullandığının ben yani oranı vermek istemiyorum ama pornografik içerikli sitelere girmesi yüzde 50'nin üzerinde. Akşam filtreleme programı olan evde bir bilgisayarda akşam baba sekizden sonra pornografik içeriğe girme oranı Türkiye'de yüzde 50'nin üzerinde.

BAŞKAN – Bunu bir tahmine dayalı mı söylüyorsunuz, bir araştırmaya dayalı mı?

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Araştırmaya dayalı söylemiyorum, şöyle, biz...

BAŞKAN – Tahmin ediyorsunuz.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Tahminden ziyade tecrübe, gerçekten tecrübe. Şöyle: Bu bilgisayarlar bize İnternet kafede kurulması için geliyor. O kasalar bize geliyor. Kasalardaki içerikleri tabii biz görüyoruz. Ve inanın yüzde 50'nin üzerinde yasak içerik kesinlikle o bilgisayarın içerisinde kayıtlı. Bunu en lüks semtten tutun, en varoş semte kadar o bilgisayarlar muhakkak o İnternet kafeye geliyor. O İnternet kafede o bilgisayarlar yeniden formatlanıyor, içinde programları düzeltiliyor, giren virüsler temizleniyor ve bunu bölgelere göre değişkenlik taşıyacak şekilde ama kesinlikle ve kesinlikle yüzde 50'nin üzerinde olmak şartıyla İnternet kafelerde bu bilgiler gözüküyor ve o evlerde yüzde 50'den fazla baba pornografik içerik bilgisayarda barındırıyor.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Size gelenlerdedir o, sorunu olanlarda, sorunu olmayanlarda öyle bir şey yok.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Şimdi, ben gördüğüm bir olayı anlatıyorum. Yani töhmet altında bırakmıyorum yani herkes bunu yapıyor anlamında söylemiyorum ama bu gerçekten bir sorun.

BAŞKAN – Hayır, o sitelere girince zaten virüsü kendisine çeken de bir yapı var yani İlhan Bey'in söylediği şu anlamda haklı olabilir: Yani o içerikle haşır neşir olmayan bilgisayarlara virüs de daha az giriyor olabilir yani, böyle bir şey var.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Şimdi, Sayın Başkanım, İnternet ortamında gezerken pornografik ekipman virüslüdür diyemeyiz. Pornografik ekipmandan daha çok virüslü olan birçok programlar var. Bence, benim gördüğüm kadarıyla, ben bu kadar tecrübeme dayanarak İnternet'te pornografide virüs yok diyebilirim yani. Diğer açılımlarda daha çok virüsle karşı karşıyayız. Yanlış mıyım?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Burada bizim insanımızın, özellikle erkeklerimizin pornografiye olan ilgisi ciddi manada yüksek. Yani bunun araştırması da vardır. İnternet'e girenlerle ilgili araştırmalar da var, pornografik sitelere girenlerin. Bu bağlamda özellikle varoşlarda bu tür içeriklerin evlerde çok rahatlıkla girildiği, ev ortamında da babaların girdiğini bizler biliyoruz. Tabii, burada şunu da ifade edeyim: Çocuklarımızı İnternet kafelerden özellikle 2006 senesinde ciddi manada kopardık, bu çocuk pornosu olayları ki ben çok anti parantez açarak söyleyeyim: Yalandır. Türkiye'de 406 tane bilişim operasyonu yapılmıştır 2006 senesinde. 406 operasyondan sadece 3 tanesinin faili İnternet kafeden çıkmıştır. Bunu bizzatıhi Dinçer Ay, o dönemin bilişim şube amirine sorduğumuzda size bunu rahatlıkla söyler. Kendisinden aldık biz bu bilgiyi de ve "Çocuklarımız İnternet kafelerde çocuk pornosuna giriyor." söylemi yüzünden ki medya bunu o dönem çok yaptı televizyonlarda, üçüncü sınıf kadın programlarına kadar bu konular tartışıldı. Herkes evine bilgisayar aldı, beş yaşında, altı yaşında, yedi yaşında çocuğu olan insan da aldı ve o bilgisayarlar çocukların odalarına konuldu ve ben bugün kendi evimde hemen karşımda bir komşum var, on iki, on üç yaşlarında bir çocuğu var, çocuğu izliyoruz yani evi görüyoruz anne-baba yatıyor, evde bütün

ışıklar sönüyor çocuk belli bir saat sonra ışığı açıyor ve sabaha kadar İnternet’te. Ve iş bu noktaya geldi. Yani anne oturuyor evde, çocuk haylazlığı kesiyor, bilgisayar alınıyor, odasına konuluyor, farkındalık yok, ne olduğunu bilmiyorlar, bilgisayar konusunda hiçbir tecrübeleri yok, bir bomba koyuyorlar âdeta önüne hiçbir tedbir de alınmadan. Akabinde baba maçının başına geçiyor, anne içeride başka işlerle uğraşıyor, çocuk da bilgisayarın başında, bir bombanın başında ve biz aslında çocukları işte o noktada gerçekten asosyallaşıyorlar. Oysa İnternet kafelerde bir arkadaş ortamının içindeler. Bunların düşünülüp değerlendirilmesi gerektiğini biz düşünüyoruz yani burada bu noktada da İnternet kafelerin desteklenmesi ve gerçekten bir sosyal alan, gençlik merkezi olarak kullanılması gerekiyor. Çünkü çocukları İnternet’ten kopartamayacağız gelecekte, bu artık kesin. Bunun alternatifi yok. Madem öyle bu alanların tedbirini almalıyız. Buraları, bu mekânları desteklemeliyiz, bu mekânları temiz, güzel, tertipli, işletmecisi belirli bir standartta olan alanlar hâline getirmeliyiz.

BAŞKAN – Sizin bitmiş miydi?

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Benim sunumum bitti, teşekkür ediyorum. Benim iletişim bilgim orada var, alırsanız, bu konuyla ilgili daha geniş dokümanlarım var onları iletebilirim sizlere.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aslında her iki arkadaşımıza da sorabilirim ben. Ben şimdi şöyle diyorum: Hep çocuk ve gençleri konuşuyoruz ama İnternet kafelere baktığımızda sadece çocuk ve gençlerin olmadığını görüyoruz. Orada yaşlı ve orta yaşlı insanların da İnternet kafelere gittiğini görüyoruz ama daha önce bir oturumda ben İnternet kafelerin gelişimini -95 yılında ilk İnternet kafe açıldı, işte, ondan sonra İnternet kafeler devam etti- - kronolojik olarak sıralamıştım yani İnternet kafeye önce, insanların evlerinde bilgisayarlar yoktu, meraklarından gitmeye başladılar. Orada birtakım ihtiyaçlarını, bilgi ihtiyaçlarını gidermeye çalıştılar. Daha sonra oyun oynamaya başladılar çocuklar, böyle süreç gelişmeye başladı ama bugün geldiğimiz noktada evde artık bir bilgisayar değil birden fazla, her ferdin bilgisayarı olduğu bir ortamda yaşıyoruz. Ve çocuklarımızın hepsinde, Türkiye’nin artık yarısına yakın insanın hanesinde bilgisayar var ve birden fazla bilgisayar olma noktasına gitti. Şimdi, burada sorulması gereken soru şu: Çocuklar İnternet kafeye niye geliyor eğer evinde bir bilgisayar varsa, İnternet’e erişebiliyorsa... Bir, çocuklar İnternet kafeye niye geliyor?

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Dirsek teması...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İki, bir dizayn gösterdiniz bize, adına “Bilgi Evi” dediniz. İnsanlar buraya niye gelsinler? Eğer bilgiye ulaşabiliyorsa İnternet’ten ve telefonlarla, işte, mobil cihazlarla, iPadlerle, IPhonelara, gelecekte farklı cihazlarla... Dün lanse etti Sony, işte bluetooth üzerinde saat üzerinde gibi şeyler. Birçok gelişme var, niye gelsin bu İnternet kafeye? Yani İnternet kafelerin ben geleceğinin çok parlak olduğunu düşünmüyorum. Başka bir şey vermeyecekse, sunmayacaksa çocuklara veya gençlere veya ebeveynlere diyelim, niye gelsin bu İnternet kafeye insanlar? Sorumun bir tanesi bu. İki, siz İnternet kafeleri sadece bilgisayar teknolojilerini insanlarla tanışmak için kullanırsanız yine burada gelmeyecektir diye düşünüyorum. Yapılması gereken burada acaba, İnternet kafelerin kronolojik şeyine baktığımızda bu trend yükseliyor mu,

talep yükseliyor mu yoksa İnternet kafelere talep azalıyor mu? Benim gördüğüm kadarıyla İnternet kafelere bilgiye erişim anlamında talep artmıyor, düşüyor. Ama bir oyun alanı olarak talep artıyor İnternet kafelere. O zaman adını değiştirmek lazım. Bunları İnternet kafeden çıkartıp oyun salonlarına dönüştürmek lazım. Şimdi, oyun salonlarına dönüştürdüğünüzde başka bir şey çıkıyor. Türkiye’de biliyorsunuz kumar yasaklandı yani büyükler için kumar yasaklandı. İnternet kafelerde veya oyun salonu diye adlandırdığımız yerlerde kumar serbest kalacak bu sefer yani çocukların bilgisayar üzerinden kumar oynama şansları... Kumarı ille de rulet anlamında söylemiyorum veya okey anlamında söylemiyorum, kumarın değişik türleri var, İddaa’lar var, şunlar var, bunlar var, yaygınlaşmaya başlayacak. Yani bana göre biraz İnternet kafelerde ve dünyada ve Türkiye’deki trend, gelişmiş ülkelerde trend İnternet kafelere talebin azaldığını, daha çok büyük ekranlarda oyun salonlarına dönüştüğünü görüyoruz.

Kontrol edilebilir bir noktada olabilir bunlar. Nasıl kontrol edilir onu da söyleyeyim, bir öneri olarak da söyleyebilirim bunu madem ille de kontrol etmek ve İnternet kafeler de bunu talep ediyorsa İnternet kafeler şehirlerde bir domain altında birleştirilebilir ve bir tek İnternet çıkış noktasında çıkarlar ve bu domain altında olduğu için de, çıkışları da kontrol edildiği için zararlı içeriklere girmezler. Şeye de katılıyorum, oran belki daha yüksektir “Yüzde 50.” dedi arkadaşlar. Yüzde 50’nin de az olduğunu söylüyorum büyüklerde pornografik sitelere erişimin. Bir defa insanlar merak ediyor, insanın doğasında var. Kim ne söylüyorsa yalan söylüyor. Çocuklardan çok aileler, büyükler ilk bilgisayarla buluştuklarında, evlerinde veya bir başka yerde içeriğini merak ediyorlar veya neye ulaşabileceklerini merak ediyorlar. Yani eğitim şart.

BAŞKAN – Haydar Bey’in sorusuna cevap vermeden önce bir şey sorayım: Bu İnternet kafelerde demin Metin Bey 800 bin bilgisayar olduğunu söyledi. Hangi amaçla kullanıldığına dair bir istatistiki veri var mı? Yani yüzde şu bilgi, yüzde şu oyun... Yani bunu da yapmak lazım aslında.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Maalesef.

Müsaadenizle Sayın Vekilimin sorusunu cevaplayayım. İnternet kafelere ilgi azaldı, ilginin azalmasının sebebi de İnternet kafelerin her yerde ama her yerde kötülenmesi. Yani bize dışarıdan bakan insanın biz ne gözle baktığını, içeriye çocuğunu sormaya gelen anne aynen şu şekilde... Şekil olarak göstermek zorundayım, içeriye adımını atmaya korkuyor. Neden? Burada porno var. İnternet kafeci pornocu, kumarcı, zehir tüccarı, çocukların cebindeki 3 kuruş parasını alan canı, arka tarafta fuhuş yapıyor... Çok açık ve net. Çok açık ve net bunu bana emniyet müdürü söyledi. “Ben sizin arka tarafta ne yaptığınızı biliyorum.” dedi. Bir tane örnekten bütün bir meslek birden bire berbat edildi, kötülendi 2006 senesinde. İnternet kafelerin de trendinin düşmesi de 2006 senesinden sonrasına tekabül eder; 2007, 2008, 2009. Ve herkes evine bilgisayar aldı zaten gerçek de ondan sonra ortaya çıktı sayın vekillerim. Sorun İnternet kafede değil, İnternet’in kendisinde, İnternet’in doğasında ve şimdi işte biz evlerimizde çocuklarımızı nasıl koruyacağız diye düşünmeye başladık. Evlerimizde çocukları koruyamayız. Psikolog Ali Çankırılı... İnternet sitemizde var. Buyurun, lütfen girin okuyun. Anne danışmaya geliyor: “Ben çocuğuma her şeyi yapıyorum, bilgisayar da aldım yeter ki İnternet kafeye gitmesin diye.” diyor. Ama Ali Çankırılı Hocamız... “Bu insanların çoğu evli, çoluk çocuk sahibi, evlerinde olması gerekirken burada ne işleri var? Olay basit, evlerinde bulamadıkları muhabbeti ve huzuru

burada buluyorlar.” Kimden bahsediyor? Kahveye giden erkeklerden. Akabinde de söylüyor: “Aynı şey çocuğunuz için de geçerli. Bilgisayar ve İnternet kafe bahane. Çocuğunuz evinde huzurlu değil, İnternet kafe ona daha çekici geliyor. Orada arkadaşlıkları buluyor...”

BAŞKAN – Sizlerin İnternet kafesi var değil mi?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Tabii ki. Ben on üç yıldır bu mesleği yapıyorum.

BAŞKAN – Hiç annesiyle, babasıyla gelen insanlara, çocuklara rastladınız mı?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Çoğunlukla. Yani anne getirir, baba getirir çocuğunu bırakır “Ben şu saatte geleceğim.” der. Ya da bizim kafelerimizde şunlar var: Gelip çocuğuyla oturup oyun oynayan, gülen, kahkaha atan insanlar var. Ailecek, annesiyle, babasıyla gelenler vardı bir dönem. Şu anda belki çok kalmadı ya da benim kafemde olmuyor. Bunlar var, bunlar yaşıyor.

BAŞKAN – Yalnız tabii olayı sadece yani İnternet’in ruh sağlığını bozmasıyla filan da izah edemeyiz. Biz siyasetçiyiz yani buradaki her arkadaşımız dolaşıyordur. Ben de İnternet kafelere girdiğim zaman kafeci şöyle bakıyor: “Nereden geldi. Yine bu geldi.” İşte, benden önce Haydar Bey gelmiş, şimdi ben geldim filan. Oradaki insanlar konsantre, oyunu bozuyor filan. Bakıyorsun karanlık ve sağlıklı bir ortam var orada.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – İşte bunu yükseltmek gerekiyor, biz devlet olarak bunu yapmalıyız.

BAŞKAN – Bunları hiç gündeme getirmiyoruz, hekim olarak bunları da gündeme getirmemiz lazım yani beden sağlığı üzerine... Yani orada güneşsiz, ışıksız, havasız bir ortamda saatlerini geçiriyor yani belki üç saat, dört saat.

Siz gelene kimsiniz filan diye soruyor musunuz? Mesela “Selamünaleyküm.” dedi.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Mahallemizden gelirler zaten, çevremizdeki insanlar, çoğunlukla böyledir.

BAŞKAN – Uzaktan geldi, onlara soruyor musunuz “Siz kimsiniz, niye geldiniz?” filan diye.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Hayır yani nasıl sorabilirsiniz? Ama ilk gelene şöyle bir dikkat edersiniz yani ne yaptığına bakarsınız ister istemez.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki çocukların en çok gelme nedeni ne, insanların oraya gelme nedeni ne?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Çocukların en çok gelme nedeni oyun oynamaktır. Bir çocuktan da zaten oturup akademik çalışma yapmasını beklerseniz bilgisayarın başına geçtiğinde hayal kuruyoruzdur. Bu böyle...

BAŞKAN – Sayın Demirel, buyurun.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Benim söyleyeceğim konuya az önce Metin Bey de değindi. Ben İnternet komisyonu diye -artık adı kısaltıldı bu komisyonun- komisyon toplantısının ertesi gün basın taraması yapıyorum ne yazılmış diye. Şimdi, bugün de izlemeye başladım. Metin Bey ya da Önder Bey olumsuz bir örnek verdiğinde basın kalemime sarılıyor. Ben burada salondaki basın mensuplarından rica ediyorum, birkaç

bilişim derneğiyle de görüştüm aynı sıkıntı onlarda da var. Toplantının ertesi gün burada sizler için sanıyorum haber değeri taşıyacak şeyleri yazıyorsunuz ama toplumda şöyle bir algı oluşmuş: İnternet zararlıdır, bilgisayar zararlıdır. Burada biz zaten zararı nasıl çözeriz diye konuşuyoruz. Her şeyin faydası var. Suyun bile çoğunu içseniz zararlı. Hastanede gidip sağlık araştırması yaparsanız Türkiye'nin yüzde 95'i hasta çıkar. Karakol önünde asayiş soruşturması yaparsanız yüzde 99 insanımız suçlu çıkar. Burada biz zaten bir sorunun nasıl çözülebileceğini konuşuyoruz. Ben basından bu konuda istirham ediyorum. Ertesi gün oturup "İnternet şöyle zararlı, bilgisayar evlerde şöyle bir şey yapıyor." diyorlar. Siz de aynı şeyi söylüyorsunuz aslında dolaylı olarak. İnternet kafelerin de ben bu kadar kötü olduğunu düşünüyorum. Mesela yurttan kalan öğrencilerin araştırma yapmak için kullandıkları yerler aslında İnternet kafeler. Oradan hocalarına mail atıyorlar, projeleri için araştırma yapıyorlar. Ama burada ben basının biraz duyarlı olmasını istirham ediyorum hepsinden.

Teşekkür ederim.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Çok teşekkür ediyoruz.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Katılıyoruz Sayın Demirel.

Sayın Ramazanoğlu...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Başkanım.

Başkanım, ben çok kısa cevap almak üzere birkaç rakam soracağım değerli sunum yapan esnaf odası başkanlarımıza.

Şu anda tüm Türkiye'de kaç tane İnternet kafe var?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – 24 bin, Telekomünikasyon İletişim Başkanının açıkladığı rakama göre.

BAŞKAN – 25.900 bendeki son rakam.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – 25.900 mü? Peki.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – O zaman, siz daha güncelini almışsınızdır.

BAŞKAN – Bir iki gün önceki rakam.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Ben bu noktada şunu ifade edebilir miyim: Türkiye'nin bazı gerçekleri var. Bu gerçeklerden bir tanesi de Türkiye'nin doğusu. Türkiye'nin doğusunda bugün bütün işletmelerde, kahvehanelerde sigara içildiğini biliyor muyuz?

BAŞKAN – Bütünü değildir canım.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Bütün. Doğu'nun bazı illerinde, oralarda, maalesef, İnternet kafelerde de sigara içiliyor, IP log tutulmuyor, web filtre yazılımı kullanılmıyor. Mesela Batman...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Metin Bey, onlara geliriz. Ben isterseniz şu sorularımı hemen bir tamamlayıvereyim.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Ben başka bir şey ifade edecektim, özür dilerim. Buralarda ruhsatsız, henüz ruhsat almamış ya da işte, mülki amirlik izin belgesini almamış İnternet kafeler var. Gerçek sayının ben 10 bin kadar daha üstünde olduğunu düşünüyorum.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Anladım.

Bir İnternet kafenin ortalama kuruluş maliyeti nedir arkadaşlar?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Bilgisayar adedine göre ve...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – 10 bilgisayarlı diyelim.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – 10 bilgisayarlı bir yerin yaklaşık 13 bin lira bilgisayar maliyeti çıkar, üstüne de bir 10 bin lira yer tutma, ruhsat vesaire koyarsanız 23 bin lira.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – 23 bin TL, peki.

Kişi başına ortalama kullanım ücreti ne alınıyor? Saat ücreti mi bu?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – 50 kuruştan 2 liraya kadar değişik fiyatlar var şu anda.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Tamam.

Bir de son sorum, ondan sonra bir yorumda bulunacağım da: Kurucuların genel eğitim düzeyi nedir sizin tecrübelerinize göre?

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Genel dersek eğer, genel dersek, orta ve ortanın altı.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Yani ortaokul falan mı?

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Lise mezunu.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Hayır, orta demeyeyim, yani eğitim durumları orta. Ortaokul, lise...

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Peki, şimdi, arkadaşlar, şu ana kadar yapılan sunumlarda değerli oda başkanlarımız önemli bir konuya temas etti yani bu işletmecilerin de eğitime ne kadar ihtiyaç duyduklarına. Çünkü hedef kitle olarak oraya gelen çeşitli yaş gruplarındaki insanlar var, bunların da çoğunluğu genç insanlar. O bakımdan, bu hedef kitlenin sorunlarını bilmeleri ne kadar önemliyse, bu hedef kitleyle kendi işletmelerini kullanan bu çocuklarla, gençlerle nasıl muhatap olacaklarını bilebilmeleri de en az o kadar önemli.

Şimdi, ben buradan, durumdan vazife çıkararak, kayıtlara geçmesi için şöyle bir öneride bulunmak istiyorum, bundan da bir örnek vererek başlamak istiyorum: Ben İstanbul Üsküdar Belediyesi Başkan Vekiliyken orada biz “bilgi evi” adıyla bir kuruluşa girmiştik, şu anda sayısı 20’ye ulaştı. Bu bilgi evleri bir İnternet kafenin vermiş olduğu tüm hizmetleri verdiği gibi -bilgisayar ortamındaki her türlü çalışmaları, filtreleme programları çerçevesinde- artı ilaveten orada çocuklar ödevlerini yapabilme, öğretmenlerle etüt yapabilme, okulda tamamlamadıkları dersleri orada tamamlayabilme, hatta ailenin ihtiyacına göre belli

saatlerde orayı kreş gibi kullanabilme imkânlarına sahip oldular. Tabii, bu esasında çok ilave birtakım külfet ve ek maliyetler getirmiyor.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Kesinlikle.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Yani şu 23 bin TL olsun da 30 bin TL olsun ama sonuçta bu fonksiyonları da kazandırabileceğimiz, âdeta özgür eğitim alanlarına ve platformlarına dönüştürülebilecek birtakım kurumsal yapılanma mümkün. Buradan ben şöyle bir önerimi sizlerle paylaşmak istiyorum: Şimdi, bakınız, 25.900 yani diyelim ki 26 bin tane İnternet kafe var. Buraya devletimizin kadrolu olarak birer öğretmen atadığını düşünelim. Bu öğretmenler yani bu İnternet kafemize maddi bir yük getirmeden... Hem açıkta bekleyen bir sürü öğretmenimiz var kadro bekleyen. Bu öğretmen arkadaşlarımızın bu çocukların hem bir öğretmen... Çünkü bunlar pedagojik eğitim almış insanlar. Dolayısıyla, hem işletmecilere yardımcı olmak adına, denetime yardımcı olmak adına, bunlara kısmi bir bilgisayar eğitimi, içerik denetleme eğitimi de verebilir. Üstelik bunlar mesai saatleri dâhilinde burada bulunacaklardır. Dolayısıyla, bu öğretmenler çocukların orada ders konusundaki sıkıntılarına da yardımcı olabilir. Bu suretle, örneğini bizim Üsküdar’da yaptığımız, çok da başarılı sonuçlara ulaştığımız, aileler tarafından son derece takdir edilen bir çalışmanın tüm bu 25.900, 26 bin İnternet kafemize genelleştirilmesi hakikaten Millî Eğitim Bakanlığıyla yapılacak bu çalışmanın da mutlaka takdir edilmesini sağlayacaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum.

Biz 2003 senesinde bir bakanımızla paylaşmıştık, bunu istedik, bunu her yerde anlattık. Kurduğumuz bir dernek vasıtasıyla, Tüm İnternet Evleri Derneği vasıtasıyla bunu yapmaya çalıştık. 2006 senesinde çocuk pornosu olayları gündeme geldiğinde Mediste gene bir komisyon toplandı, dört ayrı toplantı yapıldı. O dört ayrı toplantıda bu konuyu gündeme getirdik, az önce Önder Bey gündeme getirdi. Bizler eğitime katkı sağlayabiliriz. Sabahtan öğlene kadar hatta öğleden sonraya kadar bomboş duruyor bilgisayarlarımız. Buralar sınıf olarak da kullanılabilir, bilişim teknolojisi sınıfı olarak da kullanılabilir ve biz bunlar için de ücret talep etmiyoruz, etmedik de hiçbir zaman. Ama şu geldiğimiz noktada bu alanların kalitesinin de yükseltilerek bunun yapılması gerektiği gibi bir gerçek karşımıza çıkıyor kesinlikle. Biz dedik ki eğer... Bu on sayfalık metni -ki bu aralıklı yazıldığı için on sayfa sürmüştür, aslında daha kısa- lütfen okuyun. İçerisinde işletmecinin gerçekten, tam teşekkürlü devlet hastanesinden alması gereken bir ruh sağlığı raporundan bahsediyoruz. Yani buraların biz her alanda, her şekilde kalitesini artırmaktan bahsediyoruz. Bu alanlarda dediğiniz şeyler gerçekten yapılabilir.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demin Haydar Bey’in önerisi çok hoşuma gitti gerçekten, “Tek server üzerinden yapılabilir mi?” diye.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tek domain.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tek domain üzerinden... Aklıma şöyle bir şey geldi: Nasıl sitelerde çocuk havuzu var, büyük havuzu var; burada da belli yaşların girebileceği şeyler açılabilir mi? Yani, işte, yedi-on üç yaş arası o domain üzerine ne yüklenecekse onlar girer, bir başka yer, işte, on üç yaş üzeri gibi. Böyle bir kategorizasyon önerilebilir mi? Yani bu düşünülebilir en azından, tartışılabilir.

Şiddet gerçekten son derece önemli. Şiddet öyle boyutlara geldi ki dün Gaziantep'te bir hekim arkadaşımız bıçaklandı ve bugün de ölüm haberi geldi. Biraz da onun için söz aldım, kayıtlara da geçmesi açısından. Başkanımızdan da bu açıdan bunu söyleyerek bir izin isteyeceğim çünkü öyle bir etkinliğe katılmak üzere ayrılmak durumundayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Başımız sağ olsun.

YILDIRIM M. RAMAZANOĞLU (Kahramanmaraş) – Başımız sağ olsun hepimizin.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Vekilim, yalnız, açıklayacağım, cevap vereceğim konu var size de. Birtakım kalıplara sokmak hep illegale yönlendirecektir. Yani yaptığımız bir şeyi tek bir domain üzerinden yapmak, kalıplara sokup oradan İnternet'i süzerek vermek acaba doğru mu? Bir de onu değerlendirelim. Eğer doğruysa onu yapalım. Çocuk yoksa başka bir yerde merdiven altında onları arayacak mı? O da önemli.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Merdiven altına gidecek her şekilde gider.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Benim korkum o.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Mesela birçok yerde sigara satışı on sekiz yaşın altına yasak. Evet, bunlar illegale yönlendiriyor ama kârımız ne, zararımız ne? Ona bakmamız lazım.

BAŞKAN – Aytuğ Bey, hemen gitmeniz gerekmiyorsa bir hacker dinleyeceğiz, on on beş dakika.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Mutlaka gitmem lazım. Yani iş son derece ciddi boyutlarda, yani büyük bir infial var Türkiye'de, mutlaka bizim de orada olmamız gerekiyor. Bugünü özellikle ipe çekiordum ama bu çok daha önemli bir şey.

BAŞKAN – Peki, kolay gelsin.

Evet, çok teşekkür ediyoruz değerli arkadaşlar.

Umuyorum faydalı bir görüşme olmuştur. İnşallah bundan sonra İnternet kafelerle ilgili daha içimize sinen, hepimizin yani hem işletmecilerin hem ebeveynlerin hem devleti yönetenlerin içine sinen bir sistem kurulur ve hepimizin, ülkemizin insanının daha eğitilmiş olmasına imkân tanıyan bir köprü olur.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Vekilim, şu anki yapımız da o kadar kötü değil yani aman aman yere düşmüş bir hâlde değiliz.

BAŞKAN – Yok, yok yani kötü anlamda söylemiyorum.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Şu an filtreleme uygulamaları hakikaten İnternet kafelerimizde var.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Had safhada.

ANKARA İNTERNET KAFECİLER ODASI BAŞKANI ÖNDER KAPLAN – Log kayıtları tutuluyor.

BAŞKAN – Önder Bey, algıyı konuşuyoruz. Bakınız, ben kendi hissiyatımı söyledim. Ben doktorum ve orada İnternet kafelerle ilgili gezilerim esnasında kendi hissiyatımı ifade ettim. Bu hissiyatların düzeltilmesi gerekiyor. Yani orada ne kadar güzel, fotoğraflar gösterdiniz, Haydar Bey’in önerisi, Aytuğ Bey’in desteği, diğer arkadaşlarımızın önerisi. Yani bunların hepsini toparlayıp, inşallah, bir kanaat raporu olarak sunacağız.

Çok teşekkür ediyoruz, zahmet oldu size.

Bir hackerla konuşacağız şimdi, Skype vasıtasıyla. İsterseniz şöyle bir kenarda oturun, dinleyin.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Çok memnun oluruz.

BAŞKAN – Ali Bey, siz konuşacaksınız değil mi arkadaşla?

KOMİSER ALİ YARDIM – Ben...

BAŞKAN – İsmi söyleyecek mi yoksa şeyi mi var onların?

KOMİSER ALİ YARDIM – Nick name kullanacak.

BAŞKAN – Nick name’i var. Nick’i ne?

KOMİSER ALİ YARDIM – Kendisi bazı şeylerden bahsedecek ve sizin sorularınızı cevaplayacak.

BAŞKAN – Nick’i ne?

KOMİSER ALİ YARDIM – Code Flu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu sizin istihbarat hackerınız mı yoksa...

BAŞKAN – Bu beyaz hacker.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok soru sormayalım.

KOMİSER ALİ YARDIM – Müsaadenizle efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “İzin verirsen söylemeyeyim.” diyorsun.

BAŞKAN – Bizimle görüşmeyi kabul eden bir hacker. Yani hepsi de görüşmeyi kabul etmiyor. Biz “Buraya getirebilir miyiz?” filan diye konuşmuştuk ama buraya da gelmeyi arzu etmediler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Görüntüyü projeksiyonla verecek misiniz?

KOMİSER ALİ YARDIM – Buğulu görüntü olacak.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kaç yaşında?

KOMİSER ALİ YARDIM – Otuz üç yaşında.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kadın, erkek?

KOMİSER ALİ YARDIM – Erkek.

BAŞKAN – Sesinden anlayacaksınız Gökçen Hanım şimdi.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hayır, hayır. Sesini...

KOMİSER ALİ YARDIM – Sesini bozmayacağız, görüntüsünü bozacağız.

Ben sözü size bırakıyorum şimdi. Söz sizde, buyurun Code Flu.

CODE FLU – Öncelikle Ali Beylerin ve diğer teşkilattaki arkadaşların ricası üzerine ben de bu görüşmeye katılmayı kabul ettim. Umarım bugünkü sorularınıza yeterince aydınlatıcı cevap verebilirim. İlk

başta, benim konuşmanın ve soruların başlamasından önce belirlemek istediğim bazı tanımlamalar var. Hacker tam olarak nedir? Bunu çok iyi belirlememiz gerekiyor. Bunlar hakkında temel kavram gibi bir tanımlayıp akabinde sizin sorularınıza göre tamamen görüşmeyi şekillendirelim niyetindeyiz.

Öncelikle, hacker nedir? Hackerların yetenekleri nelerdir? Neler yapabiliyorlar? Bundan çok özetle bahsedeceğim. Hackerlar, bildiğiniz üzere, daha doğrusu sizin tanımladığınız üzere, siber ortamda korsanlık yapan, sistemlere izinsiz erişim sağlayan, bunlara zarar veren kişiler olarak tanımlanıyor. Ama aslında bizim kendi camiamızın tanımı: Bir sistemin işleyişini çok iyi bilip onu kendi istediği şekilde düzenleyebilen insan demektir. Yani bu ne olabilir? Bir lisanslı yazılımın yazılım trick'lerini çok iyi bildiği için lisanslarını kontrol etmeden çalışacak hâle getiren kişidir mesela. Veya başka herhangi bir elektronik sistem de olabilir bu, bunun işleyişini çok iyi bilip, sistemi çalıştırıp onu kullanabilen insanlara diyoruz. İlla zarar vermesine gerek yok. Yani bunun için böyle öncelikle tanımı netleştirmemiz lazım. Bizim kendi bakış açımızda hacker illa zarar veren insan değildir ama hacker seviyesinde olan insanların zarar verenleri de var tabii ki zarar vermeyen türü de vardır. Bunun için bu hacker tanımı illa bir şey olarak algılanmasın, öncelikle onu belirtmek istiyordum.

Yetenekleri nelerdir? Birazcık bundan bahsedelim. Günümüzde bütün her şey şu anda, bildiğiniz üzere... ya da elektronik sistem üzerinden İnternet veya kapalı böyle ağlar üzerinden çalışıyor. Bankacılık sistemleri de buna dâhil, savunma sistemleri de buna tabii ki dâhil, güvenlik tedbirleri de buna dâhil. Bütün bu sistemlerin hepsi sonuçta bir şekilde birbiriyle bağlı. Bir hacker eğer bu sistemlerin herhangi birine bağlı el emanlarından bir tanesine erişebiliyorsa diğer bütün hepsine çok rahatlıkla müdahale edebilecek konumdadır. Yani yetenekleri, aslında, ne kadar fazla sistem birbirine bağlı ise o kadar fazla yeteneği vardır bir hackerın. İlla bunun kendi yetileriyle alakası olmak da zorunda değil. Kendisi az bilgiye sahip olabilir, çok yüksek bir bilgiye sahip olabilir; önemli değil. Zira, aradığı her şeyi zaten şu anda İnternet'te kolaylıkla bulabilecektir. Hiç bilmediği, tanımadığı bir sisteme dahi sızmak istese şu anda sadece Google'ı kullanarak o sistem hakkında detaylı dokümanları, teknik bilgilerin hepsini elde edebilir. Bu, sisteme sızmasını zaten daha kolay hâle getirebilecektir.

Yaş grubu, yaş aralığı gibi bilgilere ihtiyacınız olur mu, bilmiyorum ama artık çok küçük yaşlar. Yani bilgisayar iyi seviyede kullanabilen, digit'leri bilen bütün herkes, yani iyi bir öğrenici olan ve meraklı olan herkes, ilkokul çocuğu da olabilir, kırk beş yaşındaki birisi de olabilir -hiç önemli değil- sadece motivasyonunun olması yeterlidir. Bu motivasyon aslında tamamen onun yeteneğini de getiren şey. Bu motivasyon tabii ki bazen tamamen kişisel tatmin olabilir, bazen de suç işlemek veya para kazanmak şeklinde olabilir. Bütün bunlar gerçek suçta ne ise aslında motivasyonlar aynı. Yani hırsızlık yapmaktaki amacı adamın eğer para çalmaksa böyledir veya birini dövmekteki amacı kendisini daha güçlü olduğunu göstermek olabilir. Çeşitli motivasyonlar var, hackerlar arasında da farklı motivasyonlara sahip grup ve kişiler var.

Türkiye'de durum ne? Birazcık bundan da bahsetmek istiyorum. Pardon, buna gelmeden önce, "hacker" dediğimiz, bir de "lamer" dediğimiz iki ayrı tip var aslında. Hackerlar dedik ya hani sistemlerin çalışmasını gerçekten çok iyi bilen insanlar. Yani birçoğu iyi yazılımcı da olabiliyorlar veya çok iyi bilgisayar kullanıcısı veya yöneticisi olabiliyorlar. Ama ne olursa olsun, elektronik sistemlere veya yazılımlara çok hâkim kişiler olmak durumundalar, gerçek bir hacker. Fakat bunlar tabii ki güvenlik açıklarını sıfırdan keşfeden

insanlar. Yani inceleyerek bir banka sisteminde ilk defa “Ya böyle bir açık varmış.” deyip ilk defa keşfeden insanlar aslında hackerlar bizim gözümüzde. Akabinde, bunların buldukları o açıkları kullanan, onu tatbik eden veya... başka sistemlere giren kişilere çok hacker demiyoruz, bunlara “lamer” diyoruz bazı yerde. Yani daha öykünmeye çalışan, yazılım bilgisi olmayan kişiler bunlar da. Bunun ayrımını çok iyi yapmak lazım.

Şimdi, Türkiye’deki duruma gelebiliriz. Türkiye’de hacker ve lamer sayısı, o ikisi de aslında oldukça fazla. Fakat gözle görülenler, işte, bu sitelere saldırıp ana sayfaları değiştiren kişiler vesaire bunlar da dediğimiz gibi, bizim gözümüzde çok fazla hacker olarak tanımlamadığımız, lamer dediğimiz, çok fazla bir şeyi keşfetmekten ziyade hazır programları dahi kullanarak birçok siteyi hack edebilen kişiler. Türkiye’de bunlardan çok fazla sayıda var. Çeşitli motivasyonlarda olanlar var. Kimisi devlet karşıtı görüşlere sahip olup devlet sırlarına saldırılar yapabiliyorlar, kimisi iyi görüşlere sahip olup yabancı ülkelerin web sitelerine veya devlet sırlarına saldırı yapabiliyorlar, kimisi sadece para motivasyonuna sahip olup paranın döndüğü bankacılık sistemleriyle ilintili sistemlere saldırılar yapıyorlar. Gerçek bir hacker çoğunlukla, İnternet’te gördüğünüz hacker bilmem ne yazan kişiler olmuyorlar. Bunları asla bilmiyoruz... habere almıyorsunuz, duyamıyorsunuz.

Genel olarak hacker kavramı, lamer kavramı, bunların yetenekleri ve motivasyonları Türkiye’deki durum aşağı yukarı bu şekilde aslında. Bunun üzerine ben lafı size bırakayım. Sonunda yine eklemek istediğim bazı kısımlar olacak özellikle bunun engellenmesiyle ilgili belki. Şimdi ben sizin sorularınızı dinlemek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Code Flu, ben Necdet Ünüvar, Adana Milletvekili, Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu Başkanı. Burada değerli milletvekili arkadaşlarımızla sizi dinliyoruz. Öncelikle, bu oturumumuza katılmayı kabul ettiğiniz için teşekkür ediyoruz.

CODE FLU – Ben teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Şimdi, bu hackerları aslında niyeti ne olursa olsun... Kara yollarında kör noktalar vardır, sürekli kazaya yol açan, sizi kazaya sevk eden birtakım kör noktalar vardır. O kör noktaları deneyimli şoförler bilir. Ben birazcık hackerları, niyeti ne olursa olsun -yani beyaz şapkalı, siyah şapkalı, gri şapkalı- o kör noktaları yani bilişim kazası yaptıracak noktaları bize gösteren insanlar olarak görüyorum. Doğru mudur?

CODE FLU – Aslında doğrudur efendim. Tam olarak dediğiniz gibidir. Zira, ben de tanımımnda belirtmişim, sistemleri o kadar iyi bilirler ki nerede açık olduğunu zaten keşfedebilen kişilerdir hackerlar diye. Sizin de benzetmenizde şoförler o kadar iyidir ki hangi virajda ne olacağını çok iyi tahmin eder. Çok doğru bir tanımlama.

BAŞKAN – Ben, tabii, çok fazla uzun konuşmayacağım, değerli milletvekili arkadaşlarımıza da söz vereceğim. Şimdi, bizim Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonumuzun çalışmalarını, tahmin ediyorum, takip ediyorsunuz.

CODE FLU – Doğrudur.

BAŞKAN – Oldukça önemli bir konuda, çok yoğun bir şekilde tartışıyoruz, konuşuyoruz. Değişik gündem maddeleriyle konuyu her yönüyle incelemeye, irdelemeye çalışıyoruz ve tahmin ediyorum, Temmuz sonunda da kapsamlı bir rapor sunacağız. Bu anlamda, tabii, sizden şunu da isteriz: Bu sadece sizin olmayabilir, bu anlamda kendi sine “hacker” adını vermiş başka kişilerin de olabilir; bunların Komisyonumuza -mutlaka tabii

iyi niyetli olanlar bunu vereceklerdir- yol gösterici nitelikte önerilerini de mail yoluyla veya başka şekillerde bize ulaştırmanızı isteriz. Yani komisyon raporumuza en azından bilişim sektörü ve İnternet'in toplumsal etkileri anlamında bize yol gösterecek ve raporumuza koymanın doğru olacağını düşündüğünüz şeylerin de, bizim raporumuza girmesini istediğiniz konuların da raporumuzda olması açısından bilgileri bize iletmenizi isteriz diyorum.

Ben şimdi Komisyon üyesi arkadaşlarımıza sözü vereceğim. Tabii, onlar kendilerini tanıtacaklar.

Sayın Haydar Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Merhaba Code Flu. Haydar Akar, Kocaeli Milletvekili.

Ben size bağlanmadan önce Meclis Bilgi İşleminden bir arkadaş, firewall'umuzun çok sağlam olduğunu, Meclise hacker arkadaşların bir saldırıda bulunamayacağını ifade ettiler. Ben size şimdi şöyle bir şey yöneltmek istiyorum: Bir test yapalım sizinle, önümüzdeki hafta Çarşamba günü Meclis ana sayfasında "Merhaba İnternet Komisyonu." der misiniz bize? Bunu becerebilir misiniz?

CODE FLU – Efendim, Haydar Bey, ben talebinizi anlıyorum ama böyle bir şeyin doğru olacağını açıkçası pek zannetmiyorum.

BAŞKAN – Suça teşvik ediyorsunuz Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunu bir suç olarak değil, bir test olarak yapalım. Zaman zaman devletin organları bu testleri yapıyorlar. Siz de iyi niyetli olarak bizim Komisyonumuza katıldınız.

BAŞKAN – Haydar Bey'in sayfasına girin Sayın Code Flu. Haydar Akar'ın sayfasına girin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiç sakıncası yok. Ben buradan gösterebilirim çünkü biz de burada sonuçta Meclisin network'ü üzerinden bağlanıyoruz. Eğer siz benim bilgisayarına girebiliyor ve "Merhaba İnternet Komisyonu." diyebiliyorsanız...

CODE FLU – Haydar Bey, size ben bilgi vereyim o zaman. Meclis Bilgi İşlemi bildiğim kadarıyla düzenli olarak yıl içerisinde bilgi güvenliği denetimini haricî bazı beyaz şapkalı hackerlardan zaten almakta. Tabii ki bunlar belirli açıkları yani 100 tane açık varsa 98'ini, belki de 99'unu ama belki de 90'ini zaten test edip kapatılması yönünde çalışmalar yapmakta. Hakeza Meclisin altyapısında kullanılan birçok sistemin güncellemeleri de Meclisin uzman IT personeli tarafından zaten gerçekleştirilmekte. Bu sebeple, Meclise saldırmak, arkadaşların dediği gibi, zor fakat şunu da belirtmemiz lazım: İmkânsız değil, sadece zaman alan bir şeydir. Ama tekrarlayacağım gibi, bunun hem suç olması sebebiyle hem bir anlaşma, sözleşme kapsamında olmayacak olması sebebiyle, ben de açıkçası kimliğimi böyle bir anlaşmayla ifşa etmek istemediğim için açıkçası bunu çok doğru bulmuyorum. Hani takdir edersiniz ki benim için de hem dediğim gibi, kimliğimi de çok fazla yaymak istemediğim için bir nevi ifşasına sebep olabilecek, sızıntıya sebep olabilecek bir durum. Bunun için, eğer belki başka bir ortamda da tanışsak bu isteğinizi ben o şekilde yerine getiririm. Ama bu kimliğim üzerinden herhangi bir şey kabul etmeyi düşünmüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bakın, Code Flu, ben sizi test etmek için söylemedim. Ben sizin bunları yapabileceğinize inanan ve bilişim sektöründen gelen bir arkadaşınızım. Sadece bir test yapıp, burada ortamların o kadar, bahsedildiği kadar güvenilir olmadığı anlamında bir test için söylemişim. Teşekkür ederim, çok önemli değil.

BAŞKAN – Bilgi İşlem Daire Başkanımız da burada ve onlar sistemin çok güvenilir olduğunu da ifade ediyorlar.

CODE FLU – Ben o zaman hemen diğer vekillerimize geçmeden bir bilgi daha vermek isterim. Bildiğiniz üzere, bilgi güvenliğine en fazla yatırım yapılan iki alan vardır; birincisi finans, bankacılık tarafları ve bildiğiniz üzere, paranın döndüğü yani İnternet’teki kumar siteleri, bankacılık siteleri vesaire gibi yerler; diğeri de kritik kamu kurumlarıdır. Gördüğünüz üzere, son iki üç yılda bunların her birisi defaatle zaten hack edilmiş durumda. Birçok banka yıllardır hack ediliyor. Kredi kartı bilgilerini geçtim, hesap bilgilerine kadar ulaşabiliyor artık. Yani kullanıcıların kendi hataları değil. Bankalar istedikleri kadar önlem alsalar da bankalar dahi hack edilebiliyorlar. Bunu engellemek... Emin olun, bilinen güvenlik açıklarına karşı sistemleri ne kadar korursanız koruyun, bir de bilinmeyen açıklar var. Yani onun için, ne kadar iddialı olunursa olunsun, ben şunu çok net söyleyebilirim ki: Ben veya benim güvendiğim, güvenlik konusunda dünya literatüründeki insanların hiçbirisi “Benim sistemim hack edilemez.” diyemezler yani bundan çekinirler. Çünkü hakikaten el elden üstün oluyor ve hiç kimsenin bilmediği bir güvenlik açığını kullandığı anda hiçbir önlem işe yaramaz zaten. Onun için, istediği kadar kuvvetli olsun, herhangi bir önlem teşkil etmez bu.

BAŞKAN – Sayın Code Flu, “hacker ligi” diye bir şey var mı? Yani hackerların kendilerince bir başarı hikâyesi filan var mı çocuklarına, yakınlarına filan anlatacağı? Belki çocuklarına anlatmazlar da yani “Ben şunu hack ettim.” filan diye böyle bir kategorizasyon var mı?

CODE FLU – Efendim, iki tipten bahsetmişim size; bir hackerler, bir lamer’lar diye. Şimdi, bu iki tipin bir de her birisinin farklı motivasyonları var. Bazılarının motivasyonları hakikaten dolandırıcılık yapmak, bazılarınıninki egosunu tatmin etmek, “‘Kırılmaz.’ denen sisteme girdim.” demek sadece, para çalmak değil; bazılarınıninki de sadece eğlenmek yani herhangi gerçek bir motivasyona dahi sahip olmadan bunu yapmak. Bu ikinci grup dediğimiz, yani egosunu tatmin etmek isteyen adam tabii ki bunu anlatacak birisi olmadığı sürece bunu sağlayamayacaktır. Ama böyle, bir lig şeklinde değil de daha ziyade kimin kendisine saygı duymasını istiyorsa eğer... Aynı gerçek bir suçludaki gibi. Yani “Ben şunu başardım. Bunu yaptım.” deme ihtiyacından kaynaklanan bir şey. Ama bunu herkese yayma merakı çok nadiren var.

BAŞKAN – Bunu şunun için sordum...

CODE FLU – Şu şekilde var: Lamer dediğimiz gruplarda var. Hack ettikleri sitelerin ekran görüntülerini alıp İnternet’te de bunları takip eden bir site var. Buraya sürekli “İşte ben burayı hack ettim, şurayı hack ettim.”, “Bir yıl içerisinde şu kadar fazla site hack ettim.” veya “Grup olarak şu kadar hack ettik.” diye yayınladıkları yerler var. Lig demesek de kendi aralarında tabii ki mücadele ettikleri, skor anlamında yarıştıkları da bir yer. Ama bu, dediğim gibi, bizim gerçekten “hacker” dediğimiz tipteki insanlar değil, aslında “lamer” dediğimiz tipteki insanlar. Yani hackerların bulduğu açıkları veya yazdıkları programları kullanan, onları taklit eden kişilerin girdikleri yerler ama... (İnternet erişimindeki sorun nedeniyle duyulamayan kısım) Hiçbir hacker bunu yapmaz, neden? Çünkü gerçek bir hacker isterse hakikaten askerî sistemlere de girebilir, DBT sistemlerine girebilir, bankacılık sistemlerine girebilir ama bu zamanda isminin veya lakabının asla yayılmasını istemez çünkü o bundan fayda sağlayacak. Onun için, bunun gibi liglerde kendini asla göstermez, nick’ini dahi bilmezsiniz, asla ve asla kimliğini ifşa etmek istemez.

BAŞKAN – Sayın Aksünger...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Değerli kardeşim, merhaba. Ben de bilişim sektöründen birisiyim. İzmir Milletvekili Erdal Aksünger.

Tabii çok uzun yıllar bilişim sektöründe olunca sizin gibi değerli kardeşlerimizle beraber de bayağı bir mesaimiz oldu.

Aslında, Komisyonun kuruluş aşamasında bizim önemli olarak düşündüğümüz konulardan bir tanesi de Türkiye bilişim sektörünün gelişmesi. Burada sana özellikle merak ettiğim bir şey için soracağım. Kendi aranızda bir network'ünüz vardır zaten, tahmin ediyorum ki.

CODE FLU – Evet.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Özellikle, merak ettiğim konulardan bir tanesi, sen eğlenirken mi Emniyetle bir araya geldin?

İkincisi şu: Neden? Biraz da espri niyetinde söylüyorum aslında bunu. Bilişim sektörü Türkiye'deki yazılım güvenliği konusunda Türk yazılımcılarını nasıl buluyorsun? Türkiye'nin bilişim ve özellikle yazılımının ilerlemesi açısından senin kafanda olan, bir hacker olarak, dünyadaki her yeri test eden biri olarak, neler yapılması gerektiğinde fikirlerin var mı?

CODE FLU – Cevap vereyim mi? Sorularınız var mı başka?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Tabii, tabii. Cevap verebilirsin.

CODE FLU – İkinci sorunuzdan başlayayım. Türkiye'deki yazılımcıları, yazılım sektörünü bilgi güvenliği açısından nasıl bulduğumuzla ilgili sanırım ikinci sorunuz.

Söyle söyleyebilirim: Türkiye'de çok fazla yazılımcı, bir kere, öncelikle, yurt dışı ölçeğinde yetiştirilmiyor. Bunu zaten yapılan proje sayısından, çıkan yazılım sayısından anlamak mümkün. Bu ortaya çıkan yazılım ve yazılımcıların birçoğu ise güvenlik perspektifinden konuya bakmaktan âcizler ama bu onların mı kabahati, yoksa onların bu yönde eğitilmemesi mi kabahati, bu benim bilebileceğim bir şey değil açıkçası. Neden? Zira, ben de yazılım konusunda kendimi eğittim çocuk yaştan beri, güvenlik konusunda da kendimi eğittim ve biz bunları, en azından ben ve benim üstümde olan, saygı duyduğum kişiler bunları bir kişiden eğitim alarak öğrenmedik; biz bunları tırmalayarak öğrendik. İnternet'in bile çok daha yeni olduğu, BBS network'lerin olduğu zamanlarda başladık. Bizim öyle bir şeyi download etmek gibi falan lüksümüz yoktu çünkü en iyi bağlantı kurduğumuz modem 28k'larda modemlerdi. Yani büyük programları indirelim veya ... indirelim veya büyük... PDF denilen şey yoktu bir kere, dosya uzantısı yoktu ama şu anda, bütün bunların hepsi açık. Buna rağmen, Türkiye'de maalesef yazılımlar da, yazılımcılar da güvenlik perspektifinden, paradigmasından konuya bakmaya uygun değiller. Bu konuda böyle bir eksik var, kesinlikle bunu söyleyebilirim. Zira, bunu aslında birçok kamu sitesinin dahi hacker değil, bakın lamer dediğim kişiler tarafından hack edilebiliyor olmasından anlayabiliriz.

İlk sorunuz, nasıl bulduğum konusu, tabii yine biraz kişisel bir şey ama bu tamamen motivasyonla ilgili bir şey. Ben bunu merakım için yapıyordum, sonradan bir baktım ki çok iyi bir bilgi seviyesine gelmişim ama ben bununla asla para kazandırmak, dolandırıcılık yapmak, bankaya sızmak gibi bir şeyi düşünmedim. Onun için, işin doğru tarafında yer aldım diyebilirim.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi, şöyle bir şey de var; Erdal Bey’in sualine verdiğiniz cevaptan hareketle şunu söylüyorum: Bazı futbolcular vardır, transferini düşünen takımlara karşı oynadığı zaman onu özellikle çok hırslı oynar, gol atar. Yani taraftar tepki gösterir hatta “Ya bizim takıma gol atan bir adamı transfer etti.” diye. Bazı hackerların da daha sonra en fazla hacklediği sitelerin kurumlarında profesyonel olarak işe başladıkları bilgilerini de alıyoruz. Belki öyle bir şey de olabilir. Yani bilmiyorum, açıklamak durumunda değilsiniz ama bu nevi haberleri de biz basında okuyoruz.

CODE FLU – Efendim, dediğiniz maalesef Türkiye’de pek öyle işlemiyor. Türkiye’de bunu belli ettiğimiz anda, bir kurumun IT yöneticileri veya güvenlik yöneticileri “Aman bunu benim patronum nasıl duymaz da ben kendimi nasıl kollarım?” diyerek olayı örtbas ederler. O dedikleriniz çoğunlukla Amerika’da veya yurt dışında bunun önemine, farkındalığına sahip kişiler tarafından veya şirketler tarafından yapılıyor olsa da Türkiye’de maalesef, varsa da bir elin parmaklarını geçmez.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Merak ettiğim bir şeyi soracağım. Türkiye’deki veya sizin network’ünüzde olan arkadaşlardan hiçbirisi kamunun yazılım güvenliğini hiç test ettiniz mi?

CODE FLU – Son cümlelerinizi bağlantı kesildiği için duyamadım, tekrar söyleyebilir misiniz?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Kamunun yazılım güvenliği tarafında bir tecrübeniz veya testiniz oldu mu? Samimiyetle soruyorum.

BAŞKAN - Açık kodla yazılmış veya paralı yazılımlar... Bunların güvenlik açısından şeyi nedir?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Uluslararası yazılımların üzerinden çoğu yapılıyor çünkü. Açık kod kaynak olmadığından soruyorum bir kısmını da.

CODE FLU – Tabii, oldu. Şu şekilde oldu: İki tip analiz vardır; birisi “white box” dediğimiz, kaynak kodlarının birine teslim edilerek incelenmesi, bir de “black box” dediğimiz, aslında bir hackerın yaptığını, yani biz hiçbir şey bilmeden web sitesini veya bir yazılımı -web sitesi de bir yazılım sonuçta- test etmek. Biz ikincisini tabii, hâliyle sürekli yapıyoruz. Yani bir yere sızmak için de olabilir, kötü amaçla da olabilir, iyi amaçla da olabilir, sadece zafiyetlerini tespit edip kurumu uyarmak için de olabilir. Dediğinizi yapıyoruz, doğru.

BAŞKAN – Şimdi, Başkan Vekilimiz Sayın Yıldırım Ramazanoğlu.

Buyurun.

YILDIRIM M. RAZAMANOĞLU (Kahramanmaraş) – Değerli Code Flu kardeşim, bu konudaki bilgilendirmenizden dolayı teşekkür ediyorum.

Benim ismim Yıldırım Ramazanoğlu, Kahramanmaraş Milletvekiliyim.

Değerli kardeşim, öncelikle yapmış olduğunuz kategorizasyona aynen katılıyorum, Hackerlar-lamerlar, ben buna bir de cracker’ları ekleyeyim izin vererseniz. Tabii bunların beyaz şapkalı ve siyah şapkalı olanları var. Tabii bu işe ilk başlayanlar biliyorsunuz ping atarak başlıyorlar. Ondan sonra güvenlik testlerini yaparken de tabii şu anda İnternet’te dolaşan çok sayıda bu konuda kullanılabilecek yazılımlar var, exploit’ler var, trojan’lar var. Bunlar hakikaten bu işi merak eden bir kimsenin kolaylıkla sisteme hâkim olup bunları

rahatlıkla kullanabileceği ortamları zaten özgürce sunuyor fakat ben burada size bir başka bilgi vermek istiyorum.

Biz, Türkiye Büyük Millet Medisi tarihinde ilk defa bilişim sergisi günleri düzenledik ve şu anda da 19 Nisan akşamı saat 18.00'e kadar devam edecek olan ve kamu kurumlarımızın kendi bilişim projelerini sergiledikleri bir tören salonumuz var Türkiye Büyük Millet Medisinde. Siz de bir vatandaş olarak kimliğinizi belirtmeden girip bu sergimizi ziyaret edebilirsiniz. Ben burada bir örnek vermek istiyorum. Şu anda TÜBİTAK kamunun bilişim güvenliği açısından olsun, yazılımların, e-devlet yazılımlarının olsun, denetlenmesi ve bunların güncelleştirilmesi açısından olsun ciddi danışmanlık hizmetleri veriyor ve bu kapsamda TÜBİTAK tarafından Akıllı Kimlik Kartı Projesi tamamlandı ve bu proje kapsamında Bolu pilot bölgeydi, orada akıllı kimlik kartları yani akıllı nüfus cüzdanlarının dağıtımına başlandı. Bizim bu bilişim sergisi kapsamında da milletvekillerimize bir jest olsun diye bu akıllı kimlik kartlarını ziyaret eden milletvekillerimize sunmaya başladık fakat orada bir şeyi paylaşmak istiyorum ben sizinle. Aynı zamanda Komisyon üyelerimize de bu suretle bilgi vermiş oluyoruz.

Bu akıllı kimlik kartları çok çeşitli şifreleme yöntemleriyle, barkottan tutun, parmak izinden tutun, damar tanımadan tutun, aklınıza gelebilecek herhangi bir şekilde güvenliği kırabilecek tüm yöntemlere karşı çeşitli kategorilerde ve düzeylerde şifreleme yöntemleriyle korunuyor. Dolayısıyla tabii burada, bu aslında bir ara yüz. Bu, şu anda akıllı kimlik kartı, yani akıllı nüfus cüzdanı olarak vatandaşlara dağıtılacak olan, milletvekillerimize bizim dağıtmakta olduğumuz bunlar aslında bir ara yüz. Bu ara yüz, herhangi bir kamu kurumundaki okuyucuya takıldığı zaman orada hem ekranda o kişiyle ilgili tüm bilgilerin görüntülenmesi hem de o konuyla ilgili print outların alınması mümkün olacak. Bu aslında dünyada da bir ilk. Yani bu kadar güvenli bir sistemin kurgulanmış olması Türk bilişim tarihi adına da güzel bir gelişme fakat buradan yola çıkarak benim şöyle bir önerim var. Yani bu konularda profesyonel bir kardeşim olduğunuzun ben farkındayım ama şöyle bir öneriyi ben kayıtlara geçmesi açısından da özellikle ifade etmek istiyorum: Tabii Türkiye'deki e-devlet sisteminde her bir devlet kurumumuz kendi bünyesinde farklı bir bilişim grubu, bilgisayar mühendisleri grubu yani bunlar istihdam edilen kadrolu ekipler kurduğu gibi, artı bu konuyla ilgili kendi başına birtakım gayretler sarf ediyor, kendi bilişim altyapısını kendisi kurmaya çalışıyor. Tabii burada bu dağınık bir e-devlet sistemi güvenlik açıklarının da daha fazla sayıda ortaya çıkmasına neden oluyor. O bakımdan, benim buradaki önerim şu: TÜBİTAK madem bu işin liderliğini üstlenmiş durumda. Aynı şekilde, e-devlet noktasında da tüm kamu kurumlarının ihtiyaç duydukları bilişim altyapısının bir ortak altyapıda toplanması, bir ortak server sistemi, bir ortak domain sistemine bağlanması ve bu suretle fakat bunu bu şekilde ifade ederken sistem yine kendi içerisinde modüler olmak zorunda. Neden? Çünkü modüler sistemlerde bir modülü kırsanız dahi öbür modüllere ulaşmanız zordur. O bakımdan, TÜBİTAK'ın liderliğinde e-devlet sistemimizin tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızın veri tabanlarından, iletişim sistemlerinden tutunuz, bilgi üretim mekanizmalarına kadar tek bir merkezî bilişim platformunda toplanmak suretiyle bu tek merkezden düzenlenecek olan güvenlik kuralları sayesinde sistemin devletimizin ve kurumlarımızın güvenliğini daha sağlıklı, daha bilimsel bir şekilde hazırlamak ve gerçekleştirmek mümkün olabilir diye düşünüyorum. Tabii burada TÜBİTAK üniversitelerin bilgisayar mühendisliği bölümlerinden de mutlaka destek alabilir. Açıkçası bu hem kaynak tasarrufu sağlar hem

her bir kamu kurumunun kendi bünyesinde ayrı ayrı bilişim kadroları gibi maliyeti yüksek kadroların istihdam edilmesine gerek bırakmaz hem de bilişim güvenliği açısından ciddi bir mesafe almış oluruz diye düşünüyorum.

Bu önerim hakkındaki fikirlerinizi de merak ediyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ramazanoğlu, çok teşekkür ediyoruz.

Code Flu, çok kısa alabilirsek.

CODE FLU - Tabii.

Ben açıkçası her şeyin tek bir noktada toplanmasının, benim bilgime sahip ama kamuya zarar verme motivasyonuna da sahip kişiler için de birçok işi kolaylaştırabileceğini düşünüyorum her ne kadar modüler olursa olsun. Merkezî bir sistem demek saldırı yapılması gereken tek bir nokta olması demek. Öncelikle bu.

Diğer bir taraftan, kamunun içerisinde TÜBİTAK birçok hizmet veriyor vesaire ama yine kişisel kanaatimi söylemem gerekirse, bence TÜBİTAK bunların sadece standartlarını belirleyen yer olmak durumunda. Zira, bunu ... kalktığında ben TÜBİTAK'ın bu konuda başarılı olduğuna da kesinlikle inanmıyorum, bilgi güvenliği konusunda. e-kimlikler tarafında gayet güzel bir çalışma var. Kullanılan altyapı, PKI dediğimiz açık anahtarlama, kriptoloji altyapısını kullanıyorlar. Kırılması imkânsız değil, dürüstçesi onu da yine söyleyeyim, kendileri de bunu ifade edeceklerdir ama neredeyse imkânsıza yakın derecede, kırmak için çok çok çok fazla uzun zaman ve bilgisayar kaynağı gerektiren bir altyapıdır. Bu kriptoloji.... matematiğe dönüyor olduğu için böyle. Yani tamamen orada aslında iş artık kripto analize dönüyor ama ben diğer tarafta TÜBİTAK'ın altındaki BOME gibi Bilgisayar Olaylarına Müdahale veya bu tarz oluşumların açıkçası ne TÜBİTAK'ın çok fazla sorumluluğunda olması gerektiğine inanıyorum ne TÜBİTAK'ın şu anda yaptığı şeylerin yapması gereken şeyler olduğuna inanıyorum ne de bunların hepsinin TÜBİTAK'ın tekelinde olması gerektiğine inanıyorum. Zira, ne kadar modüler olursa olsun data center'daki, veri merkezindeki bir sisteme herhangi bir modüle sızılması demek, bir kere o modülden faydalananak veya o sistemden faydalananak diğer bütün sistemleri benim kirli bilgiyle besleyebilmem demek. Onun için, ben bunun tek bir merkezde toplanmasını da doğru bulmuyorum.

BAŞKAN – Sayın Code Flu, hem oturumumuza katıldığınız için hem de teknolojinin nimetlerinden yararlanarak Skype üzerinden sizinle görüştük görüntünüzü buzlayarak ama sizin sesinizi çok net bir şekilde, Emniyet Genel Müdürlüğü Bilişim Suçları Daire Başkanlığımızın da katkısıyla sizinle görüştük, değerli fikirlerinizi aldık, değerli üyelerimiz de kanaatlerini ifade ettiler.

Çok teşekkür ediyoruz katıldığınız için.

CODE FLU – Son bir iki cümle eklememe müsaade eder misiniz acaba?

BAŞKAN – Çok kısa lütfen çünkü Bilgi İşlem Daire Başkanlığımızın da sunumu var, onu da alacağız.

Buyurun.

CODE FLU – Fazla zamanınızı almayacağım. Özellikle bu tarafta, ben şunu belirtmek istiyorum: Komisyonunuzun çalışmalarını, sizin de başta söylediğiniz gibi biz de, yani ben en azından kendi özelimde diyeyim ama bildiğim kadarıyla underground camiada birçok insan zaten takip ediyor kendilerini bizzat ilgilendiren bir şey olduğu için fakat buradaki dürüst, iyi niyetli, iyi motivasyona sahip kişilerin ortak olduğu bir noktada şu ki ne kadar güvenlik tarafına yatırım yaparsanız yapın ilk ortadaki..... bankalar... Bugün Bank of

America milyonlarca dolar her yıl, her yıl yatırım yapıyor fakat hâlâ hack ediliyor. Amerikan ordusu veya birçok ülkenin ordusu hâlâ hack ediliyor, bunun artık önlemi yok. Dediğim gibi, bir güvenlik açığını ben ilk defa keşfettiğim anda bunu eğer hiçbir yayında yayınlamazsam ne antivirüsler ne güvenlik önlemleri ne firewall'ler bunu tespit edemezler çünkü tek bilen benim bu zafiyeti. Bunun için, güvenlik tarafına yatırım yapmak sürekli bir koşuşturmadır, sürekli bir çabayı gerektirir. Bunu engellemenin kesin bir yolu en azından teknik tarafta mümkün değil. Bunun öncelikle bütün çalışmalarınızda bir tarafta bulunmasını istiyorum. Bunu eğer engellemek gibi bir niyetiniz varsa insanların bu konudaki motivasyonlarını ya yok etmek gerekir ya bu hakikaten değiştirilemeyecek noktada olan, kriminal, yani siber kriminal dediğimiz, yani siber suçları izole etmeniz gerekir ama onun dışında teknik yöntemlerle, emin olun, bunu engellemenin mümkünatı yok. Yani bugün yanlışlıkla dahi bir yeri hack edebilirsiniz ama niyet ettiğinizde işte İran'da stuxnet nasıl nükleer santrale kadar sızdı. İnternet'e mi bağlıydı? Hayır ama nokta nokta, atlaya atlaya, sabırla oraya kadar sızıldı. WikiLeaks olaylarını biliyorsunuz, askeriye'nin istihbari bilgileri sabırla, nokta nokta taşınarak sızdırıldı, içerilere girildi. Yani bunları teknik olarak engellememiz, emin olun, asla ve asla mümkün değil. Yani ne yaparsanız yapın, içiniz bu şekilde, teknik anlamda rahat etmez. Bunun temel yolu, o kişiyle, artık bu motivasyonla mücadele veya o motivasyona sahip olan ve değiştiremediğiniz insanlarla mücadeledir.

Çok teşekkür ediyorum. Söylemek istediklerim bu kadar.

BAŞKAN –Bizim amacımız da tabii hackerların işlerini zorlaştırmak, bilişim kazalarına yol açan noktaları da, kör noktaları da ortaya koymak.

Çok teşekkür ediyoruz değerli katkılarınız için.

CODE FLU – Ben teşekkür ederim efendim.

Sayın Başkanım, sayın üyeler; hepinize selamlar.

BAŞKAN – Sağ olun.

Evet, kafeci arkadaşlara çok teşekkür ediyoruz çünkü uzun bir oturum oldu ama Bilgi İşlemi de dinleyeceğiz.

Basının en çok ilgi gösterdiği de hackerlar oldu yani! İlginç. Çok teşekkür ediyoruz arkadaşlar.

Zeki Bey, saat 11.00'den beri toplantıdayız, mümkün olduğunca pratik bir sunum olursa. Yani üyelerimizden bir kısmı değişik makul gerekçelerle ayrılmak durumunda kaldılar. Artık kusura bakmayın.

Buyurun.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKANI ZEKİ ÇİFTÇİ – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilişim altyapısı hakkında özet bir sunum yapmak istiyorum.

Öncelikle, sunumda Genel Sekreterliğin amaçları zikredilmiş ama oraları hızlı geçmek istiyorum. Genel Sekreterlik, biliyorsunuz, yasama ve denetim işlevine destek olmak amacıyla oluşturulmuş bir yapı. Bizimki de Genel Sekreterlik idari teşkilatı altında Bilgi ve Bilişim Hizmetleri Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı. Bunun için bir iki cümle söyleyeyim çünkü Bilgi ve Bilişim Hizmetleri Genel Sekreter Yardımcılığı daha önce, 18 Aralıktan önce yoktu. Genel Sekreterlik ve Başkanlık bu konuya özel bir önem vermek ve altını çizmek için bu konuda yeni bir Genel Sekreter Yardımcılığı ihdas etti ve Bilişim Hizmetleri de bu Genel

Sekreter Yardımcımıza bağlı; Ercan Bey burada, kendileri de. Onun altında Bilgi İşlem Başkanlığı olarak yer almaktadır. 66-67 -çünkü emekliler var- personelle görevini sürdürmektedir.

Sunumu izlemeden önce, biraz önce, güncel olduğu için bilgi güvenliğiyle ilgili, hemen, konuyu bağlamından kopartmadan, o kısım ile ilgili bilgiler vereyim, sıcaklığı geçmeden henüz.

Bilgi güvenliğinde, açık söylemek gerekirse, biz bizyiz, dış saldırılara karşı bizim güvenlik duvarımız iyi. Bu iyi hani şey olarak söylemiyorum. Son, TÜBİTAK'tan arkadaşlar, iki aydır, iki ayı aşkın bir süredir, 1 Şubattan beri bizde incelemeler yapıyorlar, testler yapıyorlar, üzerinde deneme. Dış saldırılar konusunda onlar da başarılı buldular, ilk etapta giremediler, firewall'ü geçemediler. Başka bir delilim bu konuda: Geçen Haziran 2011, tam gününü hatırlayamayacağım ama 8, 10, 12, 16'sı gibi, Haziran ortaları civarında Anonymous'un saldırıları oldu, onlara bizimki başarıyla karşı koydu. Yani beş dakikalık, on dakikadan daha kısa bir kesintisi oldu. Tabii burada Anonymous'un saldırıları DDos atakları şeklinde geliyor. Buna aslında çok fazla yüklerseniz, hani, eski bir tabirle söyleyeyim, yıkılamayacak kale yoktur, yeter ki siz o büyüklükte top getirin, o cesamette top getirirseniz yıkamayacağınız kale yoktur ama ne kadar çok karşı koyabiliyorsanız o kadar başarılısınız demektir. O saldırılara direndi, dayandı.

Özeleştirisi olarak söyleyeyim. İç tarafta, iç ağda, yani içten saldırılarda, Meclis içine, kampüs içerisine girmiş birisinin yaptığı saldırılarda o kadar başarılı değildik, ta ki Aralık sonuna ve bu TÜBİTAK raporlarıyla incelemeler olana kadar. Orada kablosuz İnternet ağımız çok hızlı bir şekilde yayıldığı için, bunun sebebi de kablosuz cihazların, elimizdeki iphonelerin, HTC'lerin, Blackberrylerin logaritmik bir şekilde yayılması, yani bırakın 2'ye katlamayı, 1, 10, 100 gibi gidiyor bunlar. Dolayısıyla, onlardan veya laptoplardan, tablet PC'lerden herkes doğal olarak İnternet'e çıkmak istiyor, başta milletvekillerimiz olmak üzere, hatta ziyaretçiler. Biz orada önceliği bu erişime verdik. Maalesef güvenlik ikinci planda kaldı, onun farkındaydık. Yani mesela dört, beş yıl önce bizde 8 veya 10 adet kablosuz cihaz varken...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zeki Bey, herkesin aynı network hattından, gazetecisinin de, kampüs içerisinde olan herkesin de network'e girmesi İnternet erişimini sağlamak için...

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKANI ZEKİ ÇİFTÇİ – Aralık sonunda şifre getirdik -onu söyleyecektim- kablosuza bir önlem olarak ama ondan önce, iç ağımız gerçekten zayıftı ve saldırıyla göçertilebilirdi.

Şimdi, çok yeni olarak söyleyeyim. TÜBİTAK'ın ara raporları oluştu, detaylarına girmeyeceğim burada. İlgili arkadaşların hepsi, o konuda kendi yapabileceklerini, yani kısa vadede yapılabilecek önlemleri de almaya başladılar, aldılar hatta. Bu konuda bu testlerimizi de belli, düzenli aralıklarla devam ettireceğiz ve elimizden geleni yapacağız. Tabii bu işin sonu yok. Avcı ne kadar iz bilirse, av da o kadar yol biliyor filan gibi veya tersi, birisi kaçıyor, birisi yakalamaya çalışıyor. Bu dinamik bir süreç. Yani statik... Ben bugün bitirdim 18 Nisan itibarıyla, bu iş bitti değil, hep, sürekli, mayıs, haziran, temmuz, yıllar bazında da güvenlik bu şekilde dikkat edilmesi gerekli bir husus.

Tarih hakkında ufak bir bilgi vereyim orada. Bilgi İşlem Amirliği olarak 1993 yılında ihdas edilmiş, 2006 yılının sonunda müdürlüğe dönüştürüldü, 18 Aralıkta kanunla birlikte de Bilgi İşlem Başkanlığı hâlini aldı, onu başta belirtmiştim, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden sorumlu Genel Sekreter Yardımcılığına bağlı.

Bilgi İşlem Başkanlığının altında 2 Başkan Yardımcımız var, çeşitli gruplar var burada, görüyorsunuz. Ben özet olarak vereyim. Teknik destek grubumuz var, onlar arızalara, donanım olsun, yazılım olsun, herhangi bir yüklemeye veya bir sıkıntı olduğunda koşturan arkadaşlarımız, bilgisayarların kurulumu dâhil. Üç tane yazılım grubu var. Yazılım grubu evvelden tekti, bu organizasyondan sonra onu birkaç şeye böldük. Hem daha hızlı hizmet üretmek için ve eski uygulamaları da ayırmak için, bu yeni uygulamalar, İnternet grubu gibi bölümler.

İkinci tarafta... Genel Kurulda elektronik... Burada enteresan bir şey var. Genel Kuruldaki elektronik oylama sistemi ve seslendirme sistemi de bizim Başkanlığımıza bağlı, bu dikkatten kaçabilir, Banu Hanım onun sorumlusu, mühendis arkadaşımız.

Oradaki sistemler hakkında bilgi vereyim. Sistem grubumuz var, bu güvenlik duvarının da içinde yer aldığı. Dış kaynaktan aldığımız birtakım uygulamaları burada yürüten arkadaşlarımız var. Ayrıca, kapılarda bulunan geçiş sistemleri, elektronik geçiş sistemleri, mesela araç altı okumalar filan var. Bunların da yapımında biz nezaret ettik. Onları ve sağıdaki güvenlik kamera sistemlerine bakan arkadaşlarımız var, firmayla irtibatı sağlayan, arızaları bildiren.

Sistem odasındaki envanterimize bakarsak. Aşağı yukarı Mediste 5 bine yakın bilgisayara hizmet verilmekte. Sunucu bilgisayar olarak da 80 civarında bilgisayarımız var. Network donanımı hakkında birkaç laf etmek isterim.

Network donanımı olarak 2007’de geldiğimizde 3 bin filan uç vardı burada. Biz METSİS Projesi diye bir projeyi yürüttük ve o proje kapsamında uç sayısı 10 bine çıktı, sonra bu daha da artırıldı, 10 bin uca çıktı. Yani yeterli sayıda uç, altyapı yönünden daha güçlüyüz. Güvenlikte birtakım zaaflarımız var, onları da gidermeye çalışıyoruz ama altyapıda güçlüyüz.

Ağ altyapısıyla ilgili biraz daha detaylı bilgi vereyim. Ağ olarak Medisimizde üç ayrı ağ yapısı var. Bir tanesi data veri ağıımız var, bilgisayarlarımızın network’ümüz var- birbirleriyle haberleştiği. İkinci ağ yapısı olarak sıfırdan yapılmış kamera ağları vardır. Bunlar da fiber optikle bağlıdır, saha dolaplarına kadar, saha dolaplarından ket altıyla gidiyor kameralara. Üçüncü olarak da IP telefonların, yani bu sayısal telefonların birbiriyle haberleştiği bir ağ var. Bu ağ önce yoktu, bu üçüncü ağ. Geçen dönemde, yine güvenlik endişesiyle, dinlenme olabilir diye, bunları fiziksel anlamda da, yani hem kablo hem de switch anlamında da ayırdık. Yani bir sanal ayırım veya katman ayırımı değil, resmen bu fiziksel bir ayırımdır, çıkış da öyledir.

Burada belki sayın vekillerimizin -sormadan ben cevaplayayım- telefon konuşmalarındaki durum ne? İç telefon konuşmaları Medis içerisinde dönmektedir, ses trafiği. Daha önce IP telefonun santrali dışarıda fakat iç telefonlarda da buradan 4 haneli herhangi birisini aradığınızda bu dışarıdaki bir yere, Ulus’a, İncesu’ya filan gitmemekte, burada dönmektedir. Baştan öyle bir sıkıntı vardı, onu burada döndürdük ama kriptolu mudur? Kriptolu değildir telefon görüşmeleri. Şu andaki yapıda, iki ayrı yapı devam etmekte hem eski telefon sistemi hem de IP telefon sistemi devam etmekte.

Ayrıca, bir ayrıntı olarak yine vermekte fayda var. Kamera sistemiyle, ağ altyapısıyla bizim data ağ yapımız arasında geçişler vardır, yani birbirlerini görebilme. Ağ alt yapısından orasını görebilme veya kamera alt yapısından İnternet’e çıkabilme gibi uygulamalarımız var.

Elektronik ve mobil imza kullanımını Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaygınlaştırıyoruz. Bununla ilgili şunu söyleyebilirim: Daha önce Maliye Bakanlığıyla yaptığımız bir protokol çerçevesinde -yanılmıyorsam 2010 yılının başlarıydı veya 2009, burada yanılıyor olabilirim- onların Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından geliştirilen bir program çerçevesinde, harcama ve bütçe modüllerini burada uygulamaya aldık. Yani dinamik olarak bütçede hangi kalemler harcanıyor, bunları ilgililer, yetkililer görebiliyor. Özellikle eski satın alma, şimdi Strateji Geliştirme Başkanlığı yoğun olarak bunları kullanıyordu.

Son olarak da, bunun söyleyeceğimle şu alakası var: Evrak modülünü, geçen seçimlerden sonra, yani haziran, temmuz ayı itibarıyla devreye aldık. Bu evrak modülünün e-imza ve m-imza altyapısı vardır, her ne kadar entegre edilmediyse de bu altyapıya sahiptir. Tabii burada, yazılımcı arkadaşlar benim ne demek istediğimi anlayacaklar. Eski evrak programıyla, özellikle kanunlar, kararlar kanadında çalışan programlarımızın direkt linkleri vardı. Bu linklerin kırılıp yeniden, yeni evrak modülüyle kurulması bir hayli zaman almıştır, bu entegrasyonlar. Aşağı yukarı bunu da geçirdik. Bundan sonraki aşamada, hem bu evrak programının editörünün kullanımı, yani bizzat bu evrak programı üzerinden evrakların elektronik olarak gönderilmesi ve hemen akabinde de...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doküman yönetimi.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKANI ZEKİ ÇİFTÇİ – Evet, doküman yönetimi, onun detayları, e-imza ve m-imzanın buna entegre edilmesi. Bu konuda çalışmalarımız sürüyor.

Güvenlik alanlarında sunucularla ilgili konular var, anahtarlama cihazları. Ben bunların bir kısmından söz ettim. e-postayla ilgili bir şey söyleyeyim. e-posta sistemimiz Linux açık yazılımındaydı, geçen temmuz başı itibarıyla yine aşağı yukarı SGB'nin evrakıyla -onunla alakası yok ama- tam o dönemde yoğun bir görüşme vardı. Biz exchange'e geçtik. Bu şu demek: Geçen dönem milletvekili olan veya personel olup burada olan arkadaşlarımız hatırlayacaklar. Dışarıdan bağlandığımız zaman çok ilkel bir pencere açılırdı önümüze ve son derece kısıtlı imkânlar vardı. Ayrıca bu gelişmiş cep telefonları üzerinden bunu bir gmail gibi kurmamız mümkün ve bir tıkla, bizim TBMM e-postaya ulaşmanız her yerden mümkün. Bunlar tabii güzel örnekler.

Güvenlik duvarıyla ilgili...

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN YARDIMCISI İHSAN ÖZGEN – Genel çerçevede, isterseniz...

BAŞKAN – Buyurun.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN YARDIMCISI İHSAN ÖZGEN – Bizim TÜBİTAK'la 1 Şubattan itibaren bilişim güvenliği alanında bir ortak çalışmaya başladık, yaklaşık iki buçuk ay olmuş. On üç tane güvenlik alanını TÜBİTAK test ediyor. Buna ilişkin ana rapor geldi. Güvenlik açıklığımız olan yerleri biz etkin şekilde kapatıyoruz. Yetişemediğimiz yerde gene TÜBİTAK'tan destek alıyoruz, paralelinde ODTÜ'den destek alacağız. Gene yetişemezsek firmalardan bu desteği alarak TBMM'yi bilişim anlamında çok güvenli bir yer hâline getirmeyi planlıyoruz. Bu on üç tane güvenlik alanı dediğimiz bu alanlarda çalışıyoruz. Çok ayrıntı burada vermedik, gerek yok zaten.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Dediği doğru. TÜBİTAK'la olan çalışmamızdan bahsetmiştim. ODTÜ'yle olan bir çalışmamız var ama o daha ham vaziyette fakat ondan da zikretmekte fayda var. Bir alan da dediği gibi güvenlik alanlarıdır. Orada da danışmanlık anlamında hangisinde

ne yapabiliriz. Bunda da ODTÜ'yle de protokol aşamasına geldik. İnşallah bu ayın sonlarında veya en geç mayıs ayının başında bu protokolü imzalarız, bir alan da odur ODTÜ'yle yapacağımız.

Sanallaştırma sistemlerimiz var. Çok ayrıntıya girmeyelim, on üç tane alan var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Veri tabanı olarak ne kullanıyorsunuz?

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Veri tabanı olarak “oracle”ı kullanıyoruz.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN YARDIMCISI İHSAN ÖZGEN - “Oracle” var, MsSQL, MySQL var... Karışık bir yapımız var ama uzun vadede yapmak istediğimiz şey veri tabanı bağımsız bir uygulama altyapısı. Veri işletim sistemi ve veri tabanı bağımsız altyapıya doğru gidiyoruz. Bu kapsamda tabii açık kaynak kod tercih noktalarından bir tanesi olabilir. Stratejik bir karar. Bunu hani tam oluşturmuş değiliz ama gidişat o yönde.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Kullanıcı profilimiz tabii çok değişik burada. Sayın milletvekilinden, Sayın Başkandan başlayan aşağıdaki stajyerlere kadar çok geniş bir yelpaze var. Dolayısıyla İnternet hizmetinde burada uzun boylu anlatmayayım ama eleştiri alan noktaya temas edeyim. Sayın milletvekillerimizin İnternet’te birtakım sitelere girememesi olayı. Bir form doldurduklarında girebiliyorlar. Biz o formu takip etmek için değil sadece milletvekilinin milletvekili olduğunu yapıyoruz şimdiye kadar. Bu konuda bir çalışmamız var. BİM kodu ve şifrelerini yani e-posta için kullandıklarını girdiklerinde hangi bilgisayarı kullanırlarsa kullansınlar merkez onu anlayacak tabii ki ve onlara sınırsız İnternet imkânını sağlayacak. Böyle de bir çalışmamız var.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Verdiğiniz şifrelerden algılayamıyor musunuz onu?

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – İşte, tam bunu yapmaya çalışıyoruz Sayın Vekilim.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Form doldurma işinden...

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Ondan kurtarmaya çalışıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani ben kendi şifremi verince milletvekili olduğumu anlayacak ve o sınırsız İnternet kullanımı sağlayacak.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Aynen öyle, tam da onu yapmaya çalışıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – En büyük şikâyet yavaşlık. Aynı kanalı çok insanın aynı anda ve multimedya ile kullanması Meclisin Genel Kurul salonunda, orada bir sıkıntımız var. Çünkü milletvekilleri yoğun ve İpadlerini de kullanmaya başladıkları zaman orada sıkıntı yaşıyorlar.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – O, sistemin output’undan dolayı değil de oradaki kablolu ağ cihazları yüzündendir çünkü sistemin ben output’unu ben biliyorum. 40 megabit per second’lı geldiğimizde şu anda 400 megabit per second. Bir yönden daha aldık, laf oraya gelmişken onu da söyleyeyim belki hani aklıma gelmez falan. Meclis TV yayınlarının biliyorsunuz 19.00’den sonra İnternet üzerinden verilmesi gündemde. Orada sıkıntı yok, şöyle sıkıntı yok çünkü biz ne kadar insan geleceğini oradan

kestiremiyoruz. 500 mü, 5 bin mi? Onları Türk Telekom'la yapılan bir anlaşmada data center'a basıyoruz. 5 megabit, Ncode edip data center'a basıyoruz 5 megabit per second'la ve data center bunu kullanacak.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Access Pointlerinizde bir sıkıntı var.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Evet Access pointlerde. O da şu efendim: Şimdi, bazen mesela 40 kişi gelecekse o anda belki 80 kişi bağlıyor. İnanın Bütçe Plan'da aynı anda 80 kişiyi gördük biz. Yani maksimuma göre planlarsanız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Wi-fi kanallarının artırılması, hızlı erişim için...

BAŞKAN – Buyurun Hakan Bey.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN YARDIMCISI HAKAN YILDIRIM – O radyolarla ilgili bir sıkıntı. Accesslerde yani Wirelesslarda, kablolu sistemlerde olan bir sıkıntı. Zeki Bey'in söylediği gibi İnternet'in genel hızında bizim yaptığımız ölçümlerde hiçbir sıkıntı yok ama Wirelesslarda şöyle bir sıkıntı var, onun da söyleyeyim sebebin: Wirelesslar çift radyolu, ilk defa Mediste kullanıldı bu sistem. Sabahleyin gelen ilk kişi eski nesil bir cihazla açarsa Wireless'ı, orada takılı kalıyor. HB de biliyor, HB'den alınmış bu cihazlar, değiştirecekler. Bir iki ay içinde değişecek, bu sıkıntılar gidecek.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Mevcut web sayfamızı görüyorsunuz. Bu web sayfamızı da muhtemelen ODTÜ'yle protokol çerçevesinde değiştirmeyi düşünüyoruz web sayfalarımızı. Yalnız mevcut hakları da... Hacettepe Üniversitesi görsel tasarımını 2009'da yapmış, 23 Nisan'da açılmıştır. Çok eski değil ama yine bir üç sene var yani bayağı bir zaman oldu. Buradan elektronik posta servisine girmemiz mümkün. Yasamayla ilgili, idari teşkilatla ilgili, Başkanlıkla ilgili temel şeyler var. Medis Haber var ana sayfadan ulaşabileceğimiz. Medis televizyonuna yine linkimiz var ana sayfadan, Mustafa Necati Kültür Evine var, Millî Saraylara var, Kültür, Sanat, Yayın Kurumuna var... Sayın Genel Sekreterimizin önerdiği bir şey var: "Bir projem var, bir önerim var." sayfası var. Her türlü personel, her seviyeden personel projesini, önerisini buraya BİM kodu şifresini girerek belirtiyor ve bir komisyon oluşturuldu Sayın Genel Sekreterimiz başkanlığında, o komisyonda bunu şey yapıyor. İlk defa tabii bu benim gördüğüm Meclis tarihinde, daha öncesini bilmiyorum. Yeni yönetmelik önerisine ilişkin... Yani şunu demeye çalışıyorum bunlarla: İnteraktif sayfaları çoğaltıyoruz yani ve pasif değil kullanıcı aktif. Şurası yanlış, ben şunu öneriyorum, şunu yapalım tarzı sayfaların çoğaldığını göreceksiniz. Bu arkadan gelen de öyle, yeni yönetmelik önerisi öyle. Hatta daha ötesi yeni anayasa sitesinde eylül, ekim ayları gibi yapılmıştır, onda da böyle vatandaşların görüş belirtmeye yönelik, sadece içeriden değil, dışarıdan da görüş almaya yönelik sayfası vardı, sanırım o da gelecek arkadan.

Genel Kurulla ilgili, tabii, burası sayın milletvekillerimizin bire bir olduğu ve asla hatanın kabul edilemeyeceği bir yer, saniyeler bazında giderilmesi gereken. Genel Kurulun genel görünüşü. Genel Kurul hakkında şunu söyleyeyim: 97 yılında Siemens firmasının üstleniciliğinde yapılmış bir elektronik sistem. Seslendirme ve oylama-yoklama fonksiyonları etkileşimli olarak birbiriyle çalışıyor. Arka tarafta sunucular var bunları yöneten ve ön tarafta sizin kullandığınız, işte, oylama-yoklamaya ilişkin biyometrik tanımlamalı, parmak izi tanımlı modüller var. Şimdi buradaki sıkıntı şu: Sunucular eskidi ve biz sunucuları değiştiremiyoruz. Sebebi de sunucular, işte, yazılımlar içinde zikredilmiş hâlâ Windows 95 kullanılıyor arka

işletim sisteminde, bu rezalet bir şey. Bunu değiştirmeye hamlettiğimizde, işte, yazılım kodlarını değiştirmek... Yazılım kodları Almanlarda. Şimdi, biz sistemin tümünden onlara bağımlı olmaksızın bir operasyon yapıp bundan kurtulmayı düşünüyoruz. Alman bir profesör var Ahnen, onunla arkadaşlarımız görüştüler, ben de görüştüm, yakında da geldi, on beş-yirmi gün içerisinde. Akustik profesörüdür kendisi, hem bize seslendirme konusunda hem sunucular konusunda tavsiyesi oldu. Bu profesör 97 yılında da bizim danışmanlığımızı yapmış, bu işin ihalesinde bulunmuş, işte, projelerin yapılmasında bulunmuş bir profesör.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orada önde ses duyulmuyor, arkada ses aynen, net iştiliyor; bir. İki, hemen önerilerimi söyleyeyim ben size. Elektronik kartı demo olarak dağıtıyorlar milletvekillerine. Bir defa o parmak izi ve şifreleme... Ekran görünmüyor. Milletvekili masalarındaki ekranlar görülmüyor. Bugün fuarda veya bizim sergide dağıtılan elektronik kart çalışması, kimlik çalışması kullanılabilir. Yani orada şifreleme ve parmak izi bir defa sıkıntılı, parmak izi okutulmuyor.

BAŞKAN – Parmak izinde niye sıkıntı var biliyor musunuz? Haydar Bey, çok basit bir şey var, ilk kayıt yapılırken insanlar ayakta şey yapıyorlar, daha sonra oturarak yapıyor ve o açığı ayarlayamıyor. Hâlbuki parmak izini Genel Kurul salonunda almak lazım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Parmak izine karşı olduğumdan değil, mesela şifreleme var, şifrelemeden vazgeçip artık o elektronik kartlar bütün milletvekillerine dağıtılarak oradan geçebilirsiniz. Parmak izine daha teknolojik cihazlar koyduğunuz zaman parmak izinin her açısını algılayacak şekilde okuyabilir. Sıkıntıları söylemek istedim.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Bir kısım tespitler zaten örtüşüyor efendim sizin dediğinizle, onlara tam geliyordum zaten.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben hızlı davrandım biraz.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – ODTÜ'yle de aynı zamanda danışmanlık verebilirler mi diye bu konuyu görüşeceğiz ama ODTÜ'yle çok taze yani ne kadarını yapabilirler, ne kadarını yapamazlar onu bilemiyorum. O Alman profesörle de görüştüm hangisinden olur bilemiyorum ama bir şekilde o danışmanlığı alıp bu yolda yürüyeceğiz.

Ben orada yapılacakları üç başlık altında kısaca iki-üç dakika içinde özetleyeyim. Bir tanesi sesle ilgili, sestten başlayayım. Ses masası ve ses mikseri değiştirilecek. Bunlar çok eski teknolojiler. Pratikteki yansıması... Ben, Banu Hanım da bu konuda tecrübeli, ondan dinliyorum. Sayın Cumhurbaşkanımız geldiğinde ilk açılış konuşmasını belki hatırlayacaksınız, biraz daha böyle mesafeli ve daha kibar bir tonda konuşuyor yani çok bağırarak konuşmuyor. Dolayısıyla seste hafif bir... Saniyeler içerisinde arkadaki ses masasındaki arkadaş ayarlıyor dinamik bilgileri, yani elle bile. Bunlar daha otomatik hâle getirilecek veya bir başka vekilimiz daha yakın konuşuyor, daha başka bir ses çıkıyor. Bunlar şimdi tamamen insan kontrolüyle idare edilmeye çalışılıyor. O ses masasının mikserlerini şey yapacağız. Ayrıca hoparlör sisteminde konuşmacı, sayın milletvekillerinden biri yerinden konuşmaya başladığında diğer görmek isteyenler arkasını dönüp o vekil nerede diye arıyorlar. Seslendirmenin lokalizasyonu. Yani o vekil nerede oturuyorsa oradaki hoparlörler aktif olacak. Dolayısıyla salon üçe veya dörde her neyse bölünecekse o üçte 1'lik dilimde veya dörtte 1'lik dilimde şey yapacaklar. Sesin gelişyle konum arasında bir irtibat olacak. Hoparlör sistemi yenilenecek. Ayrıca salon

girişlerindeki konuşmalar... Bazen kulislerden girerken bu salon girişlerinde konuşma oluyormuş, istem dışı, yansımasını engelleyecek şekilde bir ses düzenlemesine gidilecek, salon için seslendirme böylece iyileştirilecek, bu bir.

İkincisi, bu eski sunuculara, hem sesle ilgili olan Nexus sunucusu, ayrı isimleri var, oylama yoklamayla ilgili BİMNİCK filan, bunları değiştireceğiz ve biraz önce dediğim o Windows 95 işletim sisteminden kurtulacağız, iki bu. Bu önemli yani bu altyapıyı taşıyan bir şey. Bir anda şey yapıp... Allah korusun.

Üçüncü olarak da kürsüye yönelik bir düzenleme. Burada bir Alman Parlamentosunda, yerel parlamentolarında sanırım onların, Berlin Yerel Parlamentosunda bir bir şey var. Şurada gördüğünüz kürsü iner-çıkır kürsü. Yani içine giriyor, teleskopik bir kürsü. Dolayısıyla bu sayın vekil mikrofonu ayarlamak zorunda değil yani kürsü ayarlanabilir olacak. Engelli vekillerimiz mesela, en şeyi o... Tekerlekli sandalyeyle geldi, bu dönemde var, geçmiş dönemde de vardı. Onlara yaka mikrofonu takılıyormuş, ondan da kurtulmuş olacağız bununla. Ayrıca, sayın vekilimiz işte sesini işittirmek için...Şimdi, benim yaptığım gibi mesela mikrofonu yönelik, mikrofonu kontrol ediyor. Şurada gördüğünüz bu sütun tipi, Line array diyorlar, onlar mikrofonlar geldiğinde buradaki sayın milletvekillerimiz çok rahat konuşmasını yapacak, el kol hareketi, jestlerle... Mikrofonu iki de bir nerede diye, ben neredeyim diye kontrol etme şeyi yapmayacak orada. Böyle bir şey var yani bu üç düzenlemeyi yapabilirsek...

BAŞKAN – Bir de slayt sunumu şey yapsanız ya... Çünkü insanlar fotoğraf filan göstereceği zaman çok sıkıntıya giriyor, arkada bir slayt sunumu yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiçbir parlamentoda yok. Bir de bizim çok kısa sürelerimiz var ya, beş dakikada slaytı mı göstereceksin, neyi göstereceksin?

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Bir bilgi ekranı mı diyorsunuz efendim?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Projeksiyon, bilgi ekranı... Bir şey sunacaksak orada resimleri büyütüyoruz, elimize kartonları alıp gidiyoruz kürsüye. Konuşma sırasında kaldırmaya çalışıyoruz falan olmuyor yani o şekilde. Ama hiçbir parlamentoda yok.

BAŞKAN – Çok hızlı geçersek Zeki Bey...

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Bilgi servisi... Bu yeni bir şey. Bunun üzerinde birkaç şey söyleyeyim: İhsan Bey'in koordine ettiği bir şey. On-line bilgi sistemi. Bizim yaşamaya ilişkin birtakım altta programlarımız vardı ama...

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN YARDIMCISI İHSAN ÖZGEN – Burada üye olmayan milletvekilimiz var mı abone servisine?

BAŞKAN - Hepimiz üyeyiz.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN YARDIMCISI İHSAN ÖZGEN – O zaman anlatacak bir şey yok, zaten biliyorlar.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – SMS veya e-posta yoluyla, biliyorsunuz onu. Bu yeni bir projemiz. Onun nasıl geldiğine ilişkin bir şey var.

Yerel ağ sistemimiz bu arada Aralık-Ocak ayında yerel ağ sistemimiz, İnternet sayfamız yenilendi. Daha görsel, tasarımı güzel bizim arkadaşlarımız tarafından yenilenmiştir o.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Milletvekili masalarındaki prizleri unutmayın.

BAŞKAN – Ben beş yıl uğraştım, bir priz taktıramadım arka tarafa.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – 220 masalarda yok efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok işte, onu da unutmayın, bir değişiklik yapılacaksa oraya 220 takarsanız iyi olur.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Şarj cihazını o şeylerden getirdiler de... Priz, anladım ben sizi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gördük onları ama masalarda olursa şimdi artık sadece telefon şarj etmiyoruz, bilgisayarlarımız var yanımızda, başka cihazlar da geliyor yakında, gelecek yani, teknoloji ilerliyor.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Üyeler bilgi sistemiyle ilgili... Bunlar yeni bir formata kavuşturuldu, mesela Sayın Başkanımızla ilgili var. Altta özgeçmiş, altta da yasama faaliyetleri, sahip olduğu kanun teklifleri filan sırayla geliyor, Genel Kurul konuşmalarına kadar Sayın Başkanın veya başka bir milletvekilimizin.

Milletvekili konuşma indeksleri var. Ne zaman, tutanağın neresinde yer almış, hangi birleşim, hangi yasama yılı? Genel Kurul indeksi aynı şekilde. Yasama bilgi sistemi, tasarı ve tekliflerde komisyon raporlarına kadar geniş bir yelpazede şeyi var, denetim bilgi sistemi aynı şekilde. Bunların her biri ayrı ayrı programlar altında çalışan... Divan kararları bilgi sistemi var, Divanda alınan kararlara ilişkin. Mevzuat bilgi sistemi yeni, bunun hakkında bir iki şey söyleyeyim. Bu İnternet'e açılma hazırlıkları sürüyor. Kanunlar Kararlarla birlikte yürüttüğümüz bir proje bu. İçeride çalışıyor ama İnternet'e açılacak. Başbakanlıkla da bu konuda Kanunlar Kararlarla beraber arkadaşlarımız görüştüler ve bunu Kanunlar Kararlar da "Tamam." dediği anda... Teknik olarak burada bir sorun yok ama Kanunlar Kararlardan düzenleme bekliyoruz, bunu açabilecek durumdayız aslında, mevzuat bilgi sistemini. Test sürümünü yapıyordu arkadaş çünkü geçen gün, onu biliyorum. Başkanlık sitesi... Sayın Başkanımıza yönelik bir site oluşturulmuştur. Medis bültenimiz var. Medis Bülteninin içeriğini tarama, bu da yeni yapılmış bir şey ve bülten sayfasında arama. Medis televizyonuyla ilgili verdiğimiz şey... Yeni anayasa projesi, bir ara bahsetmiştim. Bu eylül, ekim ayı gibi yapılan. Ve bunun üzerinden vatandaşlar görüşlerini belirtebiliyorlar, interaktif bir siteydi. Araştırma hizmetlerinin Ar-Mer diye destek verdiğimiz ve yenilediğimiz bir sayfası bu. Daha önce orada bir uzman arkadaş yapmıştı, bizimkiler yeniledi. Kütüphane otomasyon bilgi sistemi... Orada da hem bizim yaptığımız yazılımlar çalışıyor hem de Yakın Doğu Üniversitesiyle iş birliği hâlinde yaptığımız KOHA diye bir sistem çalışıyor. Açık kaynak koddur. İkisinin entegrasyonu ile ilgili altyapıda birtakım çalışmalarımız var. Yine kütüphaneye yönelik arkadaşlarımızın hazırladığı gazete dokümantasyonunu görüyoruz. Kütüphane dergi dokümantasyonu, aynı şekilde arayabilmek için. Taranmış gazete haberleri hakeza.

Bir de tutanakları açtık efendim geçen sene. 1908'den itibaren olan tutanaklar İnternet'e açıldı, İnternet sayfasında var.

Bu kadar efendim, arz ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz. Zaten interaktif bir sunum oldu.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Efendim, galiba değinilmeyen bir tek konu kaldı, birtakım arkadaşlar yeni bina için geldiler. O İşletme Yapımı ilgilendiriyor, daha çok tabii sayın milletvekillerimizin yeni binalarla ilgili bir şeyi varsa iki-üç dakika anlatsın.

BAŞKAN –Hızlıca...

TBMM İŞLETME VE YAPIM BAŞKANLIĞI ELEKTRONİK MÜHENDİSİ AYHAN KURTTEKİN – “Smart Building” dediğimiz akıllı binanın ne demek olduğunu anlatmak istiyorum. Bu proje kapsamında, akıllı bina, kullanım amacı doğrultusunda en verimli çalışma ortamının sağlandığı, işletme masraflarının en aza indirildiği, işletmede en ileri teknolojilerin kullanıldığı sorunsuz binalara deniliyor. Binaların içinde yer alan aktivitelerin verimliliğine, bina ortamının kendi kalitesinin artırılmasına verilen önemle birlikte yeni bir çağa girilmiştir. Bu çağda seçeneklere ve kaliteye daha fazla önem verilmektedir. Bu çağ, mikro işlem, tele haberleşme, bina otomasyonu çağıdır. Bu dönem elektronik bilgisayar bilgi çağıdır. Daha kaliteli malzemelerin ve gelişmiş tasarımların dönemidir. Bu yeni çağ yüksek kalite beklentilerinin dönemi olarak da nitelendiriliyor.

Yeni bina Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından organize edilmiştir, 3 bin metrekare alana kurulacaktır. Yeni binada toplam on dokuz bloktan oluşan çevre dostu akıllı binada 521 adet milletvekili odası olacaktır. 12 adet komisyon başkanı odası olacaktır, 1 adet 500 kişilik büyük toplantı salonu, 8 adet komisyon toplantı salonu, 1 adet uluslararası komisyon toplantı salonu, 4 adet ziyaretçi heyeti kabul salonu, 1 adet basın toplantı odası, 3 adet yemek salonu, bunlardan personel yemek salonu, milletvekili misafirli yemek salonu ve misafirsiz yemek salonları olacaktır. Doktorluk birimleri, arşiv, mescit, depo, muhtelif odalar, idari odalar, işletme odaları, 600 metrekarelik ticari alan, yirmi bir araçlık açık otopark, beş yüz altmış sekiz araçlık da kapalı otopark bulunacaktır.

Yeni binada bulunacak sistemlere gelecek olursak kablolu ve kablosuz Wireless İnternet ile İnternet veri-data altyapı sistemleri ki az evvel Zeki Bey’in bahsettiği sistemler olacaktır. IP telefon ve IP televizyon sistemleri olacaktır. IP telefonla ilgili şu anda çalışma yapıyoruz. Santrali değiştireceğiz. Şu anda Türk Telekom’a bağlıyız o konuda. Kendi hibrit santralimizi kuracağız. Kendi santralimizi kuracağız, Türk Telekom’la bağımızı keseceğiz ve IP telefon sistemlerini de yenileyeceğiz yeni binayla birlikte. Yangın algılama ihbar sistemi olacak yeni binada. Aydınlatma sistemi olacak. Burada milletvekili odalarında kompakt flouresan armatürlü ve led aydınlatmalar bulunacaktır. Bu aydınlatmalar aynı zamanda dimmer’lı olacaktır. Acil durum çağrı, intercom sistemiyle merkezi saat sistemleri bulunacak yeni binada. Olası bir yangın, deprem, saldırı, panik durumları için siren, flaşör gibi uyarıları içerecek acil durum çağrı sistemi olacaktır. Bu durumlarda polis ve itfaiye gibi birimlerin iletişimini kolaylaştırmak için bir intercom sistemi olacak. Aynı zamanda her katta ve bölümlerde de merkezi saat olacak. Genel seslendirme, acil anons ve dijital müzik yayın sistemleri düşündük yeni binada. Bina genelinde milletvekilleri odalarında, toplantı salonlarında, koridorlarda, bina girişlerinde, acil durum anonsu, bilgilendirme anonsu ya da merkezi müzik yayınları için hem bölgesel hem de genel amaçlı anons sistemleri kurulacak. Ziyaretçiler için kartlı giriş ve turnike sistemleri olacak. Bina girişlerine yerleştirilecek.

Fiziki güvenlik sistemlerine gelecek olursak, bina girişleri ve kapalı otoparkta güvenlik amaçlı yol kesici, road blocker dediğimiz araç altı tarama sistemi, plaka tanımlama sistemi, sinyalizasyon sistemi, kayar kapı, otomasyon sistemi, kapı tipi metal dedektörleri, X-Ray cihazları ve turnike sistemleri olacak güvenlik amaçlı. Yine bina genelinde dijital IP kameralı güvenlik sistemi düşündük. Dijital bilgilendirme ekranları sistemi olacak. Bu sistemi hem ziyaretçiler için hem de komisyonlar için düşündük. Örneğin komisyon toplantı salonlarının girişlerine bilgilendirme monitörleri konulacak. O gün hangi komisyonun toplantısı varsa merkezden kontrollü bir şekilde hem milletvekillerimize bilgilendirilecek hem de katılımcılara bilgilendirme amacıyla kurulacak bu sistem.

Akıllı bina yönetim sistemleri kurulacak. Tüm bina tamamen yazılımlarla, otomasyon sistemleriyle kontrol edecek. Sekiz tane komisyon toplantı salonu ve bir adet uluslararası komisyon toplantı salonu demiştik. Burada da en son teknoloji sistemler kurulacak. Burada en gurur duyacağımız salon çok amaçlı büyük toplantı salonu olacaktır. Bu 500 kişilik çok amaçlı toplantı salonunda konferans sistemleri, video projeksiyon sistemleri, dijital ses kayıtlar, stenografi sistemleri, basın ses dağıtım sistemleri, simultane tercüme sistemleri, görevli çağırma sistemleri, salon giriş sinyalizasyon sistemleri, dijital zaman göstergeleri, aydınlatma sistemleri, her türlü sistemler olacaktır.

Dect telsiz telefon haberleşme sistemi olacak. Milletvekili odaları için IP görüntülü intercom sistemi, bu özellikle milletvekili danışmanlarının kullanması için düşünüldü. Ayrıca kablosuz servis çağırma sistemi olacak. Poliklinik hizmetleri için bir otomasyon sistemi düşündük. Kapalı otopark için -bu CEPA'da olduğu gibi- sinyalizasyon sistemi, otomasyon sistemi düşündük. Basın bilgilendirme salonu düşündük. Bu çok amaçlı salonda ya da komisyon salonlarında eğer ki bir basın açıklaması gerekirse aşağıdaki toplantı salonundan dışarıdaki naklen yayın araçlarına canlı yayın yapabilmek için bir salon düşündük. Dış otoparka da naklen yayın araçları konulup uydudan anında canlı yayın yapabilecekler. Klima sistemleri düşündük, havalandırma, aydınlatma... Çok hızlı bir şekilde geçtim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz. Elinize sağlık. İnşallah iyi olur.

GÖKÇEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne zaman bitecek?

TBMM İŞLETME VE YAPIM BAŞKANLIĞI ELEKTRONİK MÜHENDİSİ AYHAN KURTTEKİN – Bir sene içerisinde biteceği tahmin ediliyor yeni binanın. Bizim çalışmalarımız devam ediyor akıllı binayla ilgili.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Milletvekillerinin bilişim hizmeti alması için ne düşündünüz?

TBMM İŞLETME VE YAPIM BAŞKANLIĞI ELEKTRONİK MÜHENDİSİ AYHAN KURTTEKİN – Network altyapısıyla ilgili Bilgi İşlem Başkanlığı çalıştı.

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Efendim altyapıyla ilgili olarak zaten fiberler çekiliyor kat koridorlarına onlar belli, kablolar belli.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mesela en büyük sıkıntılardan bir tanesi printer olayı, sizinle daha önce görüşmüştük hatırlıyor musunuz?

TBMM BİLGİ İŞLEM BAŞKAN VEKİLİ DR. ZEKİ ÇİFTÇİ – Onlara komisyon kurduk, yeni başlıyoruz onlara. Üst yapıya yeni başlıyoruz.

BAŞKAN – Zeki Bey, Ayhan Bey, Hakan Bey, İhsan Bey, Ercan Bey; çok teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 13.27